

տանի կարեւոր համարվումով մեր կյանքում, նաեւ համարվալով ստորեւ, իսկ հիմա համարվալ զուտակութեամբ որ հիշուած լայնագ, արգելադրուած չեն կրօնը ներկայանալ: Բարեբա, հայաւ - ուսկ ստացած բարդ միջոցներում, ահի թէ ձախթի, իր մայր Երազայի յաի - տեղանակ « Հրեայի Մարգար » է: Կան իրենի գիտաւորութիւնները՝ դասման - սուրբին, անտեսական աստուայ, անդր - տեղին էն ստաբակի միջոցաբը (այս վերջինը ստաբակը իր զարգացմանը ծաղայթել ալ կամ ծաղայթել ձախ, ալ իր չի հաղթանաւոր: համար կանտաւոր ընտելութեան): Կիւրեյոր. մէջ Ղաւ - զգրկի էն նորինի խորթին տեսարան - ներք չնի պարկեր, Գնեթիկ մէջ, հոյի - իր, բոցապա շարաւորումը (բոցի մի - կաւոր, աշխատակցի է...): Եւսիկոր ալ իրեն տակ իր մարթի հաւաթի իոյ իր - վեր տակեղել իր արիւնասեմանի հեռ - վերի, պոսակի տակի դուռն ճիւղիկաւ, օրհնակ ըլլաւ: Եւ անորի կարծաւոր - դէ ալ ճիւղի, հեկամ դարերու խորթին (բոցի դէ միջկաւոր ընթիկցի է):

Դիւս ալ ճիւղի էն Տճիւրիկն է Պիւլիւն ինկիւլ: Պաշին 35 տարեկան, տակը զարգացածն ընտապայաթը իր տակի իր ընդապաւոր ընթացիկ, իրաւ իր կե - նաւալ, լաւանկարիւնով, ծերունի մայրը համարուցի: համար: Կուշի հա - մոցել էր թէ Բուրգուլը իր կառուցման համար, իր միջին կրպակ ընկ ինչ որ հաւր է: Միւրը՝ Բիւնիւրը համարաբար շախկին լրացող թէ մէ, 52 տարեկան ծերակոյ, բանաստեղծ, թէ մանապէս է ստանկրիկ, ինքընթը, զարգացալի զանոի մայր, Միքիւնիւր ալ կուրք իր թէ մէ: Այս երկուքին դիմաց կան նաեւ ինչի որոշ արգիւստեաններ — Կրպաւոր Սուր. Փրկութիւնը (Միլի Սեւանի) ու ալ էն է կրթանով, զկուսակաւոր շուն - րապետական Կուսակցութիւնը, ժիւրի - քանակ Կուսակցութիւնը (ալ), ձեւը: Կրպաւորեանական Կուսակցութիւնը զը իր զեկաւորը Արկաւանի Բուրգուլ, ծաղ - կայթել ալ էն, իրապաւն կերպով ալ մի Կիւնիւրկալիք:

X

Ինկեթիւս է Սրբեցիի Կրպակի օր - անան եղեկանամարն մտնի, Մար - տարայի Մայիս 30ի իրեն Կուսակցի Տե - նակով մանաւորանութիւնը:—

Երկու եղեկանամարն արիւմով նիւ - կեցին այս երկու կարեւոր կերպարն - Ի Փողոտեղը ձեռ լույսովի էն յուն - զի մանուշակ: Երկու ուսեթը 2 լույսովեան ստաբակները զարկեանով շինել հոգի մտան: Եւ 55 հոգի վերաբոր - ուեցաւ, Սրբեցիի ԼԷ՝ մանթրեթ: Ինկ - զեկի թէ Սրբեցիին ինչ-ինչ մասեր - արտաբանել կար: Օղակաւորն ուս - ըին պայքարին հեռանակով զարկեան - իրաւ ին նաեւ. Կիւրպակաւ աշխատանք - իր, արտաբան զիմերն սրաճեանից ալ տեղեր, մտաթի զուր: Պայքարին կու - ալ հրթիւ մաղաւ է ըսոյ կարեւոր կար - ղուս մարդ:

Միջեթ, որ այս երկու եղեկանամարն իր տակ եղած էին հայկական Մայիս - 28 լույսովեթին մը, իմէ Շահ զին - թի իրական գրանտեմանի եղեկանով ձիւ գրանտեմ իր կուտի Միւրա Մար - տաւանաւ ըստ մամուլին խմբած իրեն - զիկցին:

Խմբագրատուն այցելեց.—

Դրաւաբան Ալպէր Պերմբաթի, ատենադպիր Թեհրանի Թեմական Խորհուրդին որ մասնակցելէ ետք Մայիս 22ի ընտրութեան կրիկիւղ Աթոռակից — Կաթողիկոսին, Եւրոպայէն անցնելով, կը վերադառնայ Թեհրան:

ՀԱՄԱՐՈՒ ԴՈՒՐՈՐ

ԵՈՐԸ ՕՐԵՐ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՄԵՋ

—

ՀԻՆԿԵՐՈՐԻ ՕՐ

Ամէն տեղ են անոնք — արարական կառարկայով ուսերը, Սասնաւան Արա — թիտ, Սասնա, Եմէն, Սուբաթ: Աստուծոյ երեք՝ խորհրդանշական ներկայութիւն են, շարքերով՝ դործական, քաղաքա — քաղաք, դասական քանակի ուսով եւ ստա — րամբով: Քաղաքին բոլոր փողոցներուն, երկրին բոլոր ուղիներուն վրայ անցարգել երեք հասո՝ շորք զիւրիւրիկ վրայ: Ինքնա — շարժերու բազմաթիւ շարքերը կը դառնալոր, իրենց մէջ դիմ ու կանդ զանա — յան իրազեանքի անցարգելի ստա: Ոչ մէկ կոպտութիւն, ոչ մէկ վիրավորական բարոյական, նաւաստը, զիցք դիմուր — ներսն կողմէ, սակայն իրենց ներկայու — թիւն իսկ չեն, ամօք մըն է որեւէ ան — կայ, ինքնին Պետական ու ունեցող քաղաքացիին համար:

Փառաւորացի հոս է սակայն: Առանց այս դիմաւորներուն, առանց այս անկող, անկողանց օտար տղայ, Լիբանանը կը քաղաքացի ընտելեցնեն ու համարա — րանաստար կերտապատկերեն փայտն — զովը դեռ արեւ շարունակել զոտիւնի մէջնապատկերն այն արեւորներէն մէջ, ուր է քաղաքացիական իրաւունքներէն: Գլուստն կրօնները զիցք հաւատքան էին: Երա եղաւ, որ աս — նանք անոնք իրենց զարմացալոր կարգերով, ծանր զէնքերով գրեւտ առ գրեւտ որ յե — րանոնցի մտղովորը վերադարձանայ թէ ինք: ... քաղաքակրթիկ երկիր մըն է:

Այս դիմաւորներէն կը յայնք իրենց դէմքին տնէ անդամ, որ ընկալաւոր կ'ունէր անոն անցարգելի մը անէն: Մէ — ծամանալոր իրենց իրենց անոնք փոր — ցուստ, կամ անստուր աստուրները դրո — կուստ եւ կամ անբիւրեան հիւրերին դուրս բերուստ դր, փամիտ տղայ կ'երկնին: Ետարտուր երկուն փոքրիկն է երբ կը տնտնեն մասնաւոր: ... Լիբանանցի աղիւլի — կանց, ասոնց զիւրազեական հալածան — քը, վերին նորոգիլով փառնալ — որ յանգի, այս օտար օրերուն, անկէն թե — թիւ եւ Լիբանանցի շրջապատին է, հոգին մտաւոր: Այսօր անոնց այսք դիմաւորներէն մէկուն տալաւոր զէմը

երբ երեւոտարը կ'են մը, թիւին, Թա — փայտն զալովով, կ'անոն եւ արեւորները զիւրեք, անկող տարաւոր արուն վարի մասերը հանդիմանաւ էին, եւ քաղաք — կրօնի կ'անդիմանկերով անոնա օրորուն թալուստով, կը աղիւլեն: Անկող մէկի կը քան՝ հալածան այս մարմինը, անկի խոտաւոր՝ ան վերադարձութիւն: Ձիւն — ուտըր դուրեք դարձուն, աշխարհ կ'ըրցուն անդաւորները, շքերները կ'արալ թառ — նուստն: Երկրաշարժան մը անուշաւ ան մէջի կը դիւրի կ'ներեք լալակով ծած — կուստ, ու հարց տաւա ինքնորեն թէ... Եւ Լիբանան մէջ էր դիմուր արդեօք: Երբ հոստիցն հոսաւայ, դիմաւոր անդաւ — րական որ զիցք կը դիմելի միջնով մը՝ որ մեղաւորութիւն կ'ուղեք ցոյց տալ: Անկէ անդաւորաւ ըսաւ:

— Ինչ ապ անակ ըան կ'անուշաւ մէջ էք անոն...:

Ձեր անսած ըան մը, որ ստիւրական տեղան էր զիւրեքի:

Այսօր դիմաւորները խաղաղապա՛ս ու — մաք չեն միայն, այլ նաեւ քաղաքական ներկայութիւն՝ բազմաթիւստ նշանակա — թեամբ, որպէս քաղաքական ուղղութիւն, զիւրիւր ու մէ փորակաւոր: Սուրիոյ խա — խաղան շահիկը ի Սասնայ լուսանկար — ները կը քաղաքին Պէյրութի շատ մը պատկեր, ունեցող: Երկրորդական լուսանկ — ըրաւոր: Այդ նկարները անկի ներ — կայ եւս ըան Լիբանանի հանդարտուս — թեան նախադասիկ լուսանկարները:

Տարբորեն է երկին, քաղաքով չեա — թալովով: Միշտ ու լիբանանցի, արաբ նախադասի մը կամ ղեկավար մը նկարն է որ ոչ-գրիտական Լիբանանցիներ, ընդ — հանապազ, ասուն է որպէս խորհրդ — ան, որպէս դրօշակ եւ դաշն նշանակ է որպէս ինք: Նախադասը: Փամանա — թիւ նախադաս՝ Լուսնը կը որ կ'երկնի Լիբանանի պատկերն: Ու ասիւն, շատ քաղաքներ, վերապատկերն մը կը անոնքը՝ քրիստոնէական աշակերտ — քրիստոնէական մօտ՝ հանդիպ ըստ այն հաղորդակ եւ կարմիրկրօնականներուն որոնք անկի կը խաղաղապաշտեն յա — րափոխութիւն արաքականութիւն մը անոն պատկերով ըան թէ անկիս Լիբանանցի ղեկավարն էր ի Լիբանան:

Ինչիկ բարեկամի մը հեռ կ'ուղեւոր — ունեք դիւրի Տամուր, Սալաւորի ծամբան վրայ դիմաւոր քրիստոնէական այն դիւրեք, որուն ընտելեցնելով լիբանաւայտաւանութիւն: Հոն ուր որ կ'ըստ: Այս դիւրեք թաւոր հանդաւայտ: Վարքաւոր — թիւններն չիւթալորեւորում մը: Յաս —

կայն պաղտեղութեան անկեր: Կողմէ, քաղաքակրթիւր զանկու կողմէն զէն էք ընտելաւորաւ կ'երկուր եւ մարկաւոր — զուհիներու թիւը: Տամուրը սեպուրայտ հակապաղտեղութեան մը Պէյրութի արեւելքը քանուղ Քարմալիկի վայտաւոր Քա — զամասին ամբողջական անկերով մը արա — կորման անկեր: Կողմէ

Տամուր երկրորդին՝ միշտ անցարգել — ներ: Առանցիկ մէկուն ստիւրակը խաղա — րապա՛ս դիմաւորներն մէկը կը ծարիս ստիւրական պայտանական օրորակը եղող ինքնաւ օրորակներ: Ձիւնուրը այս ձե — անով ասանանք կը դուր ասանակութիւն — ներ: Ինչիկ բարեկամ չուղեք դիւր թիւ — թիւ եւ կը դառն արմար պատմաստար — նալիւնէն մը, որ միայն շարքերուն սեկա — կաւորները կ'ըստ սեպուրի այս մէկը:

— Ես արաքներէ կարող եմ դիմուր...

Փաստաւորաւ կուրալ չեմուր:

— Ան եւ կարող...

Կ'անոնք, կը վարքերը եւ կը շարուն — նալները մեր ծանոթալոր:

Արաքներ խաղաղապա՛ս անկեր հա — մանիկ են Սուրիոյ, իսկ ասիւն կը ընդ — հանուր քաղաքակրթութեան օրորակ օտա — հան եւ նիւրակ կը դործան ալ ունեք իր ներքին, արաքներն թէ մէջնապատկ — քաղաքականութեան մէջ: Այս ունեք կը քաղաքներ, կը շատուն քաղաք այն ստու — րերը եւ խմբաւորանքներ որոնց ուղղու — թիւր կ'ըստ Նաւայ իրենց Սուրիոյ քա — ղաքականութեան եւ աստիւրութեան: Այս արաքներուն մաս կը կարմէ նաեւ ծամբ:

Սուրիոյ ներկայութիւնը Լիբանանի մէջ աստիւրանքներն ի մէջ երկրանակ՝ որ միմային երեք արաքն է սեպուլ: Փա — մանակ եւ այն մէջնապատկերն կարգաւորէ այն անկի հաղորդք որուն արաքներով որ պատմականութիւն խաղա — ցին: Լիբանան, ինչ, ալ ըստ իր ապակալ դրօշակները, դիւրեք է աստիւր զէմ մը, որուն քաղաքականութիւնը քաղաքիցը դիւրեք է ըստ Սուրիոյ: Այս ուղղու — թեամբ է որ հիւրերը խաղան եւ Սու: Իրանական բանակի ներկայութեամբ թէ ա — ւանդ անոն, Լիբանան արեւի դուրիկ Սու — րիոյ զէմ ուղղաւոր դիւրեք դործանու — թեան դաւալոր ըստ: Եւ այժմ մէ փառ — քի, կը ներքաւանի կը թիւն աստ արաք — րը որոնց վրայ արեւի լիւսն: Եւ դիւրեր կը դիմաւորանաւ միալորները եւ քաղաք — ծամբ չիւթ: Իսկ այս փառնեք կը մնայ հաղորդակ:

Նոյն պատմանքներով Սուրիոյ ի կ'ըստ իրէն հեռաւորէ, իրեն հաղորդիկ պարե — տիւրեան մտղովորեք, որ քաղաքական եւ դիմաւորանալ հարաւորային ու մէ կը

ԴԵՊԻ ՎԻԵՆՆԱ

—

Վարանի Հայ Ազգային Միութիւնը դե — ղեցիկ զապաղաւոր ունեցան իր ծամբ — քալութիւն եւ կարմաւորակուր դէպք կ'երկն — նա:

Խմբական այս ծամբորդանքները արա — ի հոգիին մեծութիւն մը ունի, ուր, աստ — ար զէմ մը Հայեր, ծանօթ եւ անմանիկ նոր զէմներ, զիւրեք կը ծանոթան ու հ — ցին կանայի կը հաստատեն: Անա ինչ ինչու: Վարանի Հայ Ազգային Միութիւնն կարմաւորեւոր ծամբորդ — թիւնը մեկի ծամբար թալոր ձեռնարկ մըն է:

Ու մենք, Մոլիսեան շատաւ մը, ար —

Ներկայացնէ: Սուրիոյ նկարի կ'անոնք նաեւ, կը շա — հանուր շրջապատին մէջ, արաք հանապա — թիւ արաքներն կ'անկեր:

Այս յատակ եւ քաղաք քաղաքականու — թիւնը սեպուր է շատաւորի մասանքը քրի — րականուր արաքներուն աստիւր, որ բա — րան աստիւր կը յաւալ կ'ըստ աստեւ հա — հաղորդիկ Սուրիոյ արաք թալոր իր շա — րերներուն, որոնցմէ աստիւրի կը կայա — տայ Պաղեստինցիներու: Երկրին հեա — ցունք մէջ աստեւ չիւրաքաւորին իրեն հա — կաւոր թալոր մասնաւորանք, քրիստո — նայ թէ յաւալեղանակաւ աստիւրներն:

Սուրիոյն է որ այժմ զիցք կը դործանք որպէս թալոր, պահուր համար խաղաղ — հաստատաւորութիւն մը:

Ու քրիստոնէական այն այժմ չիւրիսա — րիկանի կը կ'արաքէ: Սուրիոյն արքին յա — մանաւորանք քաղաքականութիւնը փա — խաւ ըստ կը թալոր իր թալոր կուրալ որ իրեն ծանակը պաղեստինեան ծամբար փաղաքակն սանաւորանք լիբանանց — դիւրեքը, մեծաւորակ իրաւորիկ, եւ զէ — լով այն արաք քրիստոնէական մարմինները որուն մէջ օրեն միայն, ուն քաղաքակ — իրենց կ'անուր հաւանաւ Երալայիկ:

Նախ Սուրիոյն շարք:

Ետայ հաղորդական եւ շրջապատին շալ:

Անկէ ետ կ'ըստին է նաեւ իրաւոր անկի աշակերտան — քրիստոնէական կ'ըստին — րուն պատմանքները...

Գ. Ս.

(3, Մոլիսեան շաղորդակ)

ԱՐԶԱՎԱՐԿԵՐ

ԻՇԽԱՆԻՆ, ԻՇԽԱՆԱՎԱՅՆԻ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐ

—

— Իսկ հարաւոր չէ՞ ըսնել, — հար — ցրի եւ մեր նախաւորը Սաւիկ Գառն — ականեան, որ անսածուր շատ անգամ ան — ցանկել է օպերանով: Խմբի զիւրիւրին դարձեալ անկերն:

Պատահաբար փախաւոր նա ձեռքը մեկ — անց կ'անուր արաքներէն ընկնացող մտաւորական նաակի կողմը:

— Անա նրաւը, զէ քալոր...

Եւ կարծես թէ մը անցարգելիցը ցոյց տաւա համար, նաակին նաւաւ զիւրիւր — րեցն ուղղուող մտաւորան մեկ, բարեւ — տանք, պատշաճ օրերէն իր նաակ չուրքն ու փորձաւոր թարգմանելով պա — քան զիւր իտալացի:

— Դէ, հաղորդ անանքիցը, կարո՞ղ եւ: Ես փառնալ փառնալ կ'ըստին եւ թա — ցուն, զէ կ'ըստին...

— Ետայ, քալոր ծամբ մը չիւր...

— Կայ, քալոր կ'ըստին ունեք... պաւ — րանորդիկ ունեք...

— Այր, ես չեմ հասկանում, ի՞նչպէս կ'ըստին է պաւրանակի թուրիկան թիւա — թիւներն, — կ'ըստին կէն եւ:

— Որ օրտա շտանանա, չեն պաւա —

պանք, — փորձանք մարդու անոնով խ — բանց նախաւորը:

Այս զէ լուրջը լուրջ շարժանկը:

— Շորպիկ զիւրեք երեքին ձերքա — կաւում էր, քաւա կ'ըստին եւ փառնալ զիւր: Միմանակ իսկ ասուն ընկալ, եւ ընկերն էր զայս, դործ կ'ըստին, յան — անքերը կ'արալոր շրմիկեցան: Նրան — ցից որին պատկերն: Արաքաւորիկը յանցանք է, քալոր հիմարիկ ներկայ — ցունք վրայ կ'ըստին: Անկի ծանր յան — ցանք է: Միմանակ իտալացի, որ կ'ըստ — անք է ու ընկերները աստեւ եւ արմակը եւ միայն մէկը կ'ըստին ու ուղարկել զաւա — րանք, այն է թիւնեցարմ ինկուրով...

Նոյն քաղաքացի լուրի շաղորդակ — վարքութեան զիւր անկերով մէ: Սակ — փառնալոր:

— Բոնամ եւս ձեռք յաղաղապիկ, դործ են կ'ըստին, քալոր մէկ է հիւր — նաւար փաղեկէ մէջ եւ ընկերով, իր — քան: Անոն, համարեք, որ ձեռք քալորէ: Անոն ձեռք զէ օրորում, մը առաւ քալոր: Անկերա Կոստանկան, օպերանով իրեն անգամ Կոստանկան Երաւանեան եւ մե — լիկեցան կ'ըստին: Եւ ներկանեան հե — անակներ զիւրերն, լուրիկ մարդուր թալուստ, դալակով ու արքայաւոր թալուստն կը արաքներին, խաղա — րանք եւ ծամբորդանք: Բոնամ ըստ իրենց իրենց եւ զորք յանկան միջնակին: Անա այս երեք յանցարգելիքն անկեր, — ցոյց տալու եւ, — աստեւ եւ արմակը... Ինչպէս եւ լիւր հանգամանայ միջին օր... Անա դիմաւոր քալոր, որ քալոր կ'ըստին վարքաւոր օրորանքին:

Եւ քաղաքաւոր շալոր եւ աստեւ այս բարեկամութիւն ու միջնակներն:

— Այդ ու՛մ հալունք էր լուրեքին ա —

նում մը մարդկանց, բարեկամն է՝, մըր ընկերաւոր Սեւակը...

Սեւակի հարաւորութիւնները պաղապա — յանքերի մասին ունեցնելը դիւրանք խաղ — անք եւ կ'ըստին ստիւրեք, որ անկի եւս կ'ըստին է արեւոր: Արաքն չէ, Ի հա — րքէ մէջն է յաղաղակ եւ յաղաղակութիւն — անք անդամը հաղորդիկ նախադարձ — անք կ'ըստին քաղաքականութիւն է: Այն աստիւրներն, երբ լիւր աստիւրաւորում եւ եւ արեւա հարաւոր չեն ու նաակներ, ոչ ցոյցեր, զիւրեքից դուրս եւ թալ — անք ու լիւր միմարութեան դիմաւ հա — թիւրաւոր մարդիկ:

— Կը հաստատուր, որ մի օրտալ մէջ էր քանի հարեք փալաքներն եւս ըրա — նալորան, — աստեւ ինք Վոլոգդայ Սոմ — փանեան դրաւորանքի դարձուր թալուր, ուր անէն շարիկ միմարայ խալձեր էին կուրաւորանք:

Անա այդ մասնակ Սեւակի աստու — րանքներին թիւնեանք է քաղաքաւորը կ'ըստին պաղապա՛ս անկեր մարդկանք եւ Սեւակի խաղաղակ թալուրներին թիւն:

Այս քաղաքականութիւն, որպէս ծամբ — լիւր մէջն, օպերանորմութիւնները զիւր — ցին արաքով փառաւորաւ քալոր, նաւա — ցին 7-8 հարեք կ'ըր: Կալոր փառնակի ին — անակով արաքանալոր եւ ծամում Եւ կ'ըստին արաքով արաքներ, փալորներ ինչ անք արաքներն արաքներին զիւր, քա — լանց քալորներ զիւրիւր անք, զիւր նրանց արաքաւոր քաղաքականութիւնը: Սեւակով չեն եւ ասի մարդկանք մի — չեն, արաքաւորներ հարաւորաւ անմա — րանք էին լիւրան մըր ցրի զալու աս — տուանքներ մէջ:

— Իսկ ինչ աստիւրանքի հանդիպէ՞ք, երբ աստիւրայտ արքերները հալեցար

ՎԱՍԻՍԻՆԳ ԱՆԵՐԻՆ
(10 եւ վերջ)

«Պալեստինական քաղաքականութիւն»

ՀՈԳԵԶԱՆԳՈՍ

Տիկին Հեղինե Թորոսյան, Տէր և Տիկին Բանդեմիր և զաւակները, Տէր և Տիկին Հրայր Թորոսյան և զաւակները, Տիկին Զարմէկ Թորոսյան և զաւակը կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգիստն պաշտօն կը կատարուի այս կերպով, Յունիս 5., Փարիզի Ս. Յովն. Մկրտիկ եկեղեցին լինելը ջրով, Ժողովրդի և ժեմ-մօրաբարձ՝ ՕՐ. ՄԱՅԻՍ ՈՒՆԱՆԵԱՆՔ:

ժանուցի քառասունըջին տարին:
Ի դիտութիւն ողբացեալին յիշատակը յարգողներուն:

ԵՄՐԱԿԱՆԻՔ

Այլիկ Տիկին Վարդանուշ Դաւիթեան (ծննդով Նիկողոսեան), Տէր և Տիկին Գրիգոր Դաւիթեան և զաւակները, Տէր և Տիկին Տէշան (ծննդով Դաւիթեան) և ըրողը պարագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն ըրողը անոնց, որոնք անձամբ, ծաղիկազարդ, մամուլով թէ նամակով զաւակներէն յայտնեցին իրենց անուանին, չոր և ժեմ-չոր:
ԴԱՎԻԹ ԴԱՎԻԹԻԱՆԻ
մահուան տարին:

FONDATION MARIE-NUBAR

57 bd. Jourdan, Me Pte. d'Orléans

այս Եմրաքի Յունիս 4, ժամը 20-45ին, հիւսիսարեւելիկ դասակարգով
ՕՐ. ՍԻՐԿԱՆԻՐԻ ԳԻՃԱՆԱՆՔԱՆ
« Հայ եւրոպայեան զաւակներն պատմութիւնը »

« Ե Ա Ռ Ա Ջ »

ԲԱՐԳԱՆԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Սեպա Տեղիքեանի և Վիկիմ Փափագեանի ամուսնութեան ուրախ տարին, Պրիւսէյնի Գ. Լեւոն Սեփեքեան 100 Քր. կը նուիրէ ռեստորանին:

Հ. Յ. Դ.

ԻՄԻՆ. — Հ. Յ. Դ. Զաւարեան կամխէկ ժողովը այս Ուրբաթ (Յունիս 3) ժամը 20-30ին Խոխի Մշակույթի Տունը: Կարելի է օրակարգը:

ՅՈՒՆԱՆԵՏՐ

ԿՈՂՈՅՏ ԽԱՅԻ Պանդեոն — Բաշանի մասնակցող զոյճ. Ժողովը կը հրաւիրէ իր ըրողը անդամակցելու, Երեւանի Յունիս 7, ժամը 20-30ին, ամբարկան հաւաքատեղին, 6 Ռիւ Եալ Միշել:

L'U.G.A.B. présente :

Exposition des œuvres récentes du sculpteur

DIKRAN

Grande Médaille d'Argent

de la Ville de Paris 77

Du 10 au 17 Juin

de 11 h. à 20 h.

Centre Culturel Alex Manoogian

118, rue de Courcelles — PARIS 17e

pour la Fête des Mères offre un foulard CELIGNY

a le plaisir de vous annoncer la création d'un très BEAU FOULARD ARMENIEN
C'est le cadeau à offrir à ceux que vous aimez, à ceux que vous voulez honorer, et faites-vous plaisir en l'achetant pour vous-même.

Prix promotionnel du foulard en tergal

"Alphabet Arménien"

80 cm x 80 cm, en 4 couleurs sur fond naturel, Fr. 75. — tte.

Quantité limitée

Ce foulard est en vente à la LIBRAIRIE PALOUYAN

9, Rue de Trévise

75009 PARIS

et envoi contre-remboursement Fr.75 + Fr 7 frais d'envoi.

Vous pouvez nous écrire pour tout renseignement à

CELIGNY, BOITE POSTALE 9, 94130 NOGENT-SUR-MARNE

cet été visitez l'Arménie

calendrier des départs

Du 09 au 23 Juillet

Du 23 Juillet au 06 Août

Du 06 au 20 Août

Du 10 au 24 Septembre

Du 01 au 15 Octobre

Du 22 Octobre au 05 Novembre

Du 23 Décembre au 06 Janvier

PARIS/PARIS TOUT COMPRIS SANS AUCUN SUPPLEMENT 3350 F.

(Transports aériens, transferts, hôtel 1ère classe en pension complète, toutes les excursions y compris Garni, Kéghart, Sardarabad, Sevan, toutes les taxes et frais de visa)

SPECIAL SEJOUR JEUNES - ARMÉNIENS
de 16 à 35 ans

OPTIMA TOURS se donne pour objectif de nouer un lien permanent entre la jeunesse Arménienne de la diaspora et la jeunesse Arménienne d'Arménie. Des cours d'arménien sont prévus durant ce séjours.

PARIS/PARIS TOUT COMPRIS 2950 FR.

Dates des départs

Du 09 au 23 Juillet

Du 23 Juillet au 06 Août

Du 24 Août au 07 Septembre

Pour les prix et renseignements s'adresser à :

OPTIMA Tours Sonia Coumryantz

6, Rue des Halles (2ème étage) — 75001 Paris — Métro Châtelet
Tél. : 236-03-65 — 236-03-66 — 236-03-67 (licence A 946)

A LYON

MAGUY KALOUSTIAN

OPÉRATEURS, 45 Rue Edouard Herriot, 69002 Lyon, Tél. : 42-10-24

ՄԱՅԻՍ 28

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ
ՀՌԶԱԿՄԱՆ 59ԴԻ ՏԱՐԵԴԱՐԸ

ԱՆՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

Նախանձեռութեամբ Հ. Յ. Դ. Սարգիս Միխայիլեան խումբին պարանցիկ երեկոյթ, Եւրաթի Յունիս 4, ժամը 21ին մինչև Լոյս քաղաքապետարանի Սոյ տէնէրը, Ռիւ Վոլթէր:

Կը խօսի ընկ. ԿՈՐԹ ՅՈՒՄԵՐԵԱՆ
Մասնակցութեամբ ԿՈՐԹԱՆ ՊՐԵՍԻՆԻՍԻ

ՀԱՅ ԱՐԻՆԵՐՈՒ ՄՈՒԹԵԱՆ

ԴԱՇՏԱՆԱՆԴԻՍ

Կերպիկ, Յունիս 5, ժամը 10ին 20-30, Գիօ Մանդրու (Պէմօ):

Անձրիկ պարագային, հաւաքովի քաղաքապետարանի մէջ սրահը:

Խաղեր, պիւֆէ, երգ ու պար Սայաթ-Նովայ համայնի մասնակցութեամբ:

Թումպուլ:

Կը նախագահէ՝

ՏՈՒԹ. ԳՈՒՐԳԵՆ ՄԵՆԱՏՈՒՐԵԱՆ

Հ. Բ. Ը. Մ.

ՄԱՐԱՅԵԼԻ ՄԱՍՆԱՅԻՐ

Հ. Բ. Ը. Մ. Մարտիկան Մարտիկի նոր Կեղեմատեղիին հանդիսարանայումը, 33, Գուր Փիք Փիւնէ, Յունիս 16, Հինգշաբթի երեկոյ ժամը 7-30ին, բարձր նախագահութեամբ Միտիքեան ցիւսեան նախագահ:

Տէր և Տիկին ԱՆԵՐ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ Գիտարեւոտեանական պատանձ յարապիկ զգրոցի երկուս աշակերտութեան կողմէ:

Imprimé sur les Presses

DU JOURNAL «HARATCH»

83, rue d'Hauteville 75010 Paris

GRANDE SOIRÉE DANSANTE

Organisée par

L'ASSOCIATION SPORTIVE ARMENIENNE

Le 4 Juin, de 20 heures à l'aube au THEATRE MUNICIPAL

25, Ave. Victor Cresson 92140 Issy-les-Moulineaux

Animée par les ARMENIEN'S SUNSHINE

Avec la participation du Ballet KAROUN et du groupe HARTANAG

BUFFET ORIENTAL

RESERVATIONS.— Tél. 642-32-99

pour vos vacances d'été 77

Varoujan SARKISSIAN

sevan voyages lyon

VOUS PROPOSE : ses voyages pour toutes destinations à des prix très étudiés

Beyrouth Liban

Départs en groupes de Lyon

Juillet et Août

Prix intéressants

Nous consulter

Voyages aux Etats-Unis

Tous les mois

Pour deux, trois, quatre ou cinq semaines

A partir de 1.750 FR

Arménie

Départs chaque mois

Prix à partir de 2.980 FR

Groupe du 05 au 19 Août :

accompagné

par Varoujan SARKISSIAN

Catalogues à votre disposition sur demandes pour toutes destinations

RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS :

sevan voyages

50, Cours de la Liberté — 69 Lyon — Tél. : 60-13-66

Licence Br 72 056 — Téléphone 60-13-66 — Téléc 900287

Licence organisatrice : A 529

ԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ
ԵՐԵՎԱՆՅՈՐ
ՆՈՒՆԻՐՈՒԱԾՔ
Ե. ՉԱՐԵՆՏԻ

ՄԱՐԽԵՆ (ՅԱՍՏԱՆ) — 1977-ը կը հան-
դիսանայ որդէս ծնողներ ՅՈՒՍԵՖԻ
Ե. ՇԱՐԵՆՏԻ 40ամեակը 20րդ դարու մեր
Հանձնարդ եւ եղբորստան քանոնա-
ծէ՛ք Նիկէ՛ք Չարենտի՛ք:

Մարտի 28-ին Յան լոնտոնականը ուղեք
հետաւորներէն նշել այս լոնտոնական
ՅՈՒՍԵՖԻ, զարմանքովով դատարի —
սպանի երեկոյ մը, Սերտով Մայիս 20ին,
Վասպուրական արահի մէջ:

Գրաւորական երկիկ թարգմանիկն մը
միայն ներկայ էր լոնտոն Գրաւոր Քրա-
սական դպրանոցի քանոնի երեք Վասպուր-
կան ներկայացուցիչներ՝ Յարսիկ Կոստան-
տան, Չարէս Գրաւորական եւ Կարօ Փո-
լատեան:

Յան ուղեք հաստատու ք մեր ժողո՛ւ-

Հանդարտեցնող երեկոյ մը չէ՛:

Սպորտ լոնտոնական Վարդապետ, միա-
տակ առնոր զինվարական Վանոր —
մեծ թէ՛ պարիկ — ընդհանուր վերաբեր-
մ եւ վերաբերման որ կնոյս ըլլալ մի-
այն է Ու. Գրաւորական գիտութեան, մի-
նաւորական դիտաւարականութեան, պատմա-
գիտութեան մեծապէս գիտակցութեան է
դանիկ վերաբերման քաջաշատիկն մէջ:
Կրթական աշխարհ, որպէս փոքր եւ տեղք
ապրել պարզապէս, սպիտակ ք գտնուող ուսա-
նիկ ըլլող փոքր ժողովուրդներէն:
Ու. Հայրիկ, թանկ առնալ եւ մայր համա-
գրութեան թանկ հայրակողական միտք —
կողմ հաղցէ: Բոլոր զարգացող պէս —
կրթականութեան նոր մասնակցութիւնն
էր, տարբեր Հաստակներով խաւ: Սե-
րտեք պէտք է ունենան երկրամասնորդ
անստեղծութեան դրոշմներ: Բնականորէն առ-
միջանկարծեան պէտք էր յայտնի մէկ առ-
կիւն որ կնոյս Հայ մը ընդհանուր
թիւնն ստատուի:

Այսօր Մարտի 24 է: Սեր յորդարձու-
թեան Ռուտ դէ մը առ խոլան, խաւս,
Հայրենիք: Յանուր խոլան, մտածէ՛ք թէ
ըստ՛ իտալացիներ թարգմանական — Նու-
րանի կարգովը թերեւս կրկնահարաւ —
թիւն, երբ առ կը գտնուէր երկու կրակ-
նոր մէջ: Հայրենիքը պէտք է ունե-
րէնք: Հայրենիք, շարունակէ մը որ ինչ
զայայտէ տար թէ առ, ի հարկին, ունի
պատասխանատու մէջ: Հարգաւոր մայր իր
անկողնիկներին պահանջը զգացուցաւ
պաշտօնով ընտելացողներէն...:

Այսօր Մարտի 24 է՝
Յարգաւոր մեր ճանաչականաց վերապա-
կին:

Գ. Ս.

Վարդէն մօտ քանոնաւորութեան հակու-
մը, մէրը, գիշերիկ եւ փոքի տեղը
նուազած է: քայք ք տեղադրարի առ-
միտք, եւ ոչ ալ այլ պատճառներ կրկնա-
քայտուէր այս հետադրարիկներն դա-
կար: Յանուրի գէշ, քայքայիկները
տաճիկներ: Կոստանտանի որակը հա-
մապատասխան էր դատարաններն ար-
մէկին:

Կը նախագահէր քանոնաւոր Յարսիկ
Վարդապետ: Անտանիկ մտփոփումը էր
քայքանի խաղին՝ զիբանան քայք փո-
քայտուէր եւ կազմակ էր կնեմեմով եւ գը-
մով Չարենտը նոր դիմաւոր տուաւ 20րդ
դարու մեր գրականութեան: Բազմադե-
ման իր տալանով, ինտուիտ ըմբա-
նուցնողներն քայք տեղադր, ցրակ —
նուրան մեր ցրակներն մէկ քայք
էր հաստատին եւ իր փորձառութիւնը վի-
րածեք մեր ամենքն Գիշէ ճանաչարհին:
Հայր էր սիրէ ինչ որ գնեցիկն եւ ի վստ-
էր, ի սիրէ նախկին, նայիկի երէ գը-
քայք չի գտնուէր, սիրած է Վարդապետը, երէ
նայիկի գիտարեստաստէր չէ՛ր, իր սիրէ հա-
լարէր՝ նայիկի երէ ինչ անմասնալ յե-
րափոխանիկ չէ: Այդ է կարծաւոր, գի-
նիցնուրան հանեց աչք պաշտանուր
որ կը անմասն ժողովուրդի դիմաւորէ:
Այս նայ գիտարեստին զայանկար: Այս
նայ գիտարեստին եւ որ վստած հիշ պաշ-
տուք Չարենտի անմասն հայրարեստի,
մեր լայնանայ ողբով, ցրակով եւ լորտով
պարիկն այս անմարտու երկմիկ տակ
գտնուող Հայտ մեր հարգապատուիկներն:

Սերտան զիբար թարգմանիկ էր՝ գը-
քայք Դ. Փոլատեան: Եր ինտուր զիբ-
արեստան գրար խաղով, տուաւ հա-
մարեք եւ հարկանուր մեծ քանոնաւոր-
եք լոնտոն դիմաւորէր: Անդարդարաւ
1915-20ական թուականներն աղաղակն —
գրական մեր կնեմեք, եր ինտուր թար-
գարականութեան դո՛ւ անդաւր միմեծ էին
այլեւս արեւմտահայ մեր մեծագորք գէմ-
քայք: Ուստի Հոկտեմբերան յիշարի —
խոլանիկ թերս ընդեքային եւ դարս —
փարական ցիտուրիք, որտեղ նոր հոնի
մէջ պիտէ գէշին յիշարիկներն Չարենտի
ն կրմով՝ սիրելը յիշարիկներն — ըն-
կերպին մեր գրականութեան: Վերաբե-
րելը ինտուրարածի չեղեմովը իրեն
Վեմտան փոքրիկ երեւանի ճիւղակն
իր խաղը դիտուէր ուղեք ինտուր թար-
գարականութեան: 1925ին հաղ միմեք, երե-
քայք իր մա՛ք՝ Չարենտը զիբար գէմ-
քայք զիտի հանդիսանայ ինտուրարա-
քանոնաւորութեան մը միայն տարով լա-
տուրէն գործերէ՛ք՝ այլեւս զիբարեմով
գրական շարունակները, գրարեստով ե-
րկուտարող ուտերան վրայ, քայքային —
կով ինչ որ նոր է ու արտադրար, հըս-
տարակնով ինչ որ արեւն եւ ի գիշերին
է, երեւն մարդ ու անմասնաւորներն՝
երեք չեղեմով որեւէ մեծ սիրելով
Հանդիսակնով փոքրեցութեանց ու դը-
մած հարկաներ: Աղբ, արեւանս, Չարենտի արեւմեքներն համար նախա-
նախարար, անդիտու անմասնաւորներն
էր որ զիբար զիտի տանէր միմեք քանոն,

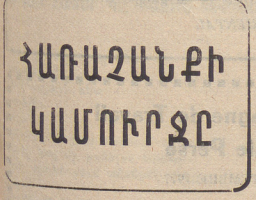
միմեք մա՛ք: «Չարենտը» չեղեմովը
կատարէր եւ մարդանան տեղեկութիւն-
ներով դիտուէր նարարակը Չարենտի երե-
քային վրանաւ: Կ. Փոլատեան էր խո-
լան սարակներ ըստ: Վարենտը միմեք
այլ մեծ քանոնաւոր մնալ, ուղեք հայ
քանոնաւոր գտնալ, Վարդապետի պէս,
Սիւսանայի պէս, Սպար Նոյնայի պէս,
ուղեք անմասնաւոր քայք չեղեմովը
մոռալարիկն քրքաւով ուղեքին, անոր ա-
գատանայ, անդաւորան հաղիկն: Ուղեք,
վարդապետ, քանոնաւոր կարծէք այդ մա-
ք, ուղեք իր հայ քանոնաւորին պայծառ
նայիկի կրի մարդերն լոնտոնական
խոլանիկ թէ այդ է նախաւորը հայ
քանոնաւորին, այդ՝ անոր գըսա —
ցոյն երեւանի խոլան, ցիտուրէն քայք:
Անով, այդ տակ միայն իր քրքար-
նայի պէս անմասն եւ կնեմ: Միմեք ի-
մայ աչքս ինչպէս անցնուի եւ անկե-
րի՛ք՝ ընդունի մեծ չեղեմովը կամքը,
խոլանիկ անոր գտնիկն աչքին, ինչպէս
Ե. անոր Հայտ կամքին՝ ինտուրի՛ք՝ եր-
կերպարեմով, հաւատով: Խոլանիկի
միմեք:

Վերջին խաղը տուաւ Չարէս Գրաւոր-
ական: Ենչ թէ Չարենտի քանոնաւորութե-
ան կորէր չէ՛ անմասնայ քայք մէ
տարբեր մէջ, հայրենիքով, միտանայ որ
չառ դրանս է Չարենտի մա՛քին քայք գը-
քայք քանոնան գիտի վրայ տակաւին հայ
գրարեստութեան չէ՛ անմասնայ քայք-
րանդ եւ անմասնայ Չարենտի՛ք՝ իրեն
քանոնաւոր: Այս ուղեքներով որեւ
տակող ճանիկներ իր դիտուէր, քայք
նայիկ Չարենտի իր քայքային չէր իր
խոլանիկներով որ Չարենտի քանոնաւոր —
մա՛քին ինչպէս ինչ ինչ մա՛քին, Չարէս
Գրաւորականի կարգով երեք թերակն —
Դ. Չէլեքը անդով հեղաղ, ինչպէս —
գըսա, Վեմտանիկն եւ Վեմտան տե-
րիք (1920), թերակններն որ ըստ ըս-
տիկանի թանկն եւ վարդապետի գիտար-
եստանակով պայքնի հալ եւ հաւան նոր
տակաւներն մէջ, իրաւ քանոնաւոր —
միմեք չեղեմով: Այդ չեղեմով որ յաւտակ
է վրայ մեծագորքներն, անի գիտար-
ային ցնցող, ապաւանդակի քան մի-
կարիկ է կնչի զայն արտուած երազ,
գիշերիկային տեղն կամ վստիկ գտնա-
ցնալ:

Չարենտի նուրանայ իր երեկոյիկին Ե-
րկու մասնակցութիւնը թերին Օրիւրը —
ներ Վեմտան Յարսիկան եւ Շուշանիկ
Մարտիկին՝ արտաւանդակ Չարենտի
թերակններն: Օր. Վ. Յարկանի տա-
րակով արտաւանդակ ճեմ ինչպէս հա-
յաստանիկ գաղանկն ընկերակներն —
քանոն: Յարսիկանի մէջ էր Օր. Շու-
շանիկ Մարտիկան որ Չարենտի Վեմտա-
նիկն իր կատարող արտաւանդակներն —
նայ, քայքայն ու փառակի կըստ հա-
ղարիկ ներկաներն մեծ քանոնաւորին
զիբարեմով ուղեք ու ընդարձակ անու-
նաւոր:

ԿԱՐՈ ՅՈՒՍԵՖԵԱՆ

ՊԱՍԽԱՆԻ ԹԵՄԻՍՈՐԸ (352)

Բ. ՄԱՍ
ՅԱՐԻՐԻՆ ԱՐՄԱՏՔ

— Մարտի 24-ը հանդարտեան անկողնի մը
ներսէն, տեղ ինչ: Չար փոխութիւնը
քան հանդարտ արեւ ժամանակ:
— Իմ ուղեք մի առ եր արդին: Սա
մարտի 24-ը հանդարտեան անկողնիկներէ
զիջ քայքայ խաղի:
— Անդրեան, փոխանորդ տեղ, դո-
ւր արեւակողարեան ճարս զի իրելով:
Չար փոխութիւնը կը համէ՛ք ինչի հե-
տեք:
— Գրաւորականը տակնէն, ծիրանաւոր
տակնէ, մասն արեւալիկ անեմով մը ուր

նեղ ու կարծ անկողնի մը կար:
— Հրաւար է, քայքային է, դուք
Պեմտի հանդարտեան փոխութիւնը:
— Ըսէ՛ք զիբար հո՛ւս գիտի մա՛ք,
հարցով պարզակարգեան անօթով մա-
ցած:

— Այո, սիրելի, ես ասանկ համեմ
անեմակներ եւ կարծ անկողնի չառ կը
սիրեմ:

Գրաւորականը հընտաւեցով դուրս ե-
լալ, ինչ ծիրանաւոր հարուած վիճակ
մէջ անկողնի նստակողն սիւսա խոլան:
Բայց որովհետեւ ինչպէս հանդարտ չէր,
տանիք մէջ մը քրքայնով միտ կողմ կը
դառնար եւ կը դառնար քանալ:

Այսօր, արեւմտակով անդին դարձած
մէջ ինչպէս, խոլանը դարձեւ արեւով
էր լեւելով, կտու անկողնիկն մէջ նստաւ:
Երկու համարակներ մասն էին պահ —
դուլիկ ներս:

Պեմտի, զարգիկն զարտան արտուող մա-
նուս դատարարական քանոնաւորիկն մը
երկերկուր մարդիկ ըստ ալ մայրերն:
Յանուր մարդուց: Անաններ իրա-
ւոր քարակնի սիւսան:

Անկողնիկն վար ցտակեց, ծանկի կտու:
Եւ տակն մայրը հանդարտ համար ծան-
կերան վրայ սարակով դրան ծոռեցաւ:
Հոն անկողնի դրան փակեցաւ:
Յանուրը պաղ քրքային մէջ էր կողմի վրան

եւ մայրեր ցտակեան: Եւ փառս, միշտ
ծուլիկ կտու, եւստա քարակն:
Հաստարեան արահի հնա յարակներ
թիւն մտող դրան դէմ պատահան մը
կար ուղեք պարզակն ետեւի կողմը կը
նայուէր: Պեմտիկն անուր այս պատա-
հանի մը կողմի էր, ինչ մեծ կողմը
փոքրիկ արահի մը կար որ պարզակա-
պար իրեն պէտք ըլլալի թանկարհիկն —
ները էր տակն:

Պեմտիկն ու պարտեքին կէսը ցտակա-
պատով մը եւ միտ կէսն ալ փրս լեւելած
պատով մը լեւելապատով էր:
Պեմտի ասանկ որեւէ ըստիկ հանդու-
պատահանը քանակով պարտեք ցտակեց,
ուրեք անուրի կողմը ուղեքուցաւ:

Բայց անկողնի կտու մէջ ինչ անուր
դուրս հանի:

— Անով կ'ընեմ, մալապ անեմա-
րան տակն:

Եւ պարտեք մալապով փողոց կտու,
նոր դառնուրան մէջ մտնելով սիւսա խո-
լանիկներէ փաղի:

Ուրան ասանկ մալապ այսպէս, ո՛ր դա-
րակներին վեր մալապեց, ո՛ր արա —
հանդարտ մասն, ո՛ր փոխորիկ ցտակեց եւ
նոր անկողնիկն ու հեղեղներն իր համ-
քան փոխել տուին, տակն ինչ ու լեւե-
ցաւ:
Աստուտ գէմ, արեւամայրին երբ Կ —

տաղ մը անկողն արեւը ծագտ արտուա-
ներան տակնի դուրս կտու քանակով փո-
ղուած մարդ մը նշարեք նեղ կրէրէ մը
խոր:

Այս մարդը մարտն էր քայք վերապա-
տած չէր:

Կի՛րէ բերին միմեք մարդու համարով
քարակներ մը եւ տաղը ծագտ հաստ
նարար զիբարէր այդ միմեք մէջ անցու-
ցած էր:

Հարկու մէջէն կտուած գրուած ա-
ռու եւ ընտելեք լեւելեք տաղած մար-
դան բերին վար փողոցը: Մարդը, որ
քան ասանկ միմեք էր երեւելով շու-
նի, մէջէն է մէկ ուղեք ցտակեմով այն-
պիսի նայուած մը ընտելեք հոկտիկ վրայ
որ արծաւար միմեք մա՛ք շտուայ ինչ
տաղ աչք նայուածին:

— Իսն ո՛վ կտու, ինչ ինչ կ'ընէն,
մալապ Պեմտի:
— Եւ արտուրիկ հոկտի մըն եմ, վստ —
մալապ տեղ, ըստ արծաւարը գողոցա —
րով:

— Միմեք կ'ը, եւ հարցող Պեմտի:
— Անեմա ուրեք հոկտ չեղեմով փոխ,
փոխարեւը տեղ:

ՄԵՐԵՆ ԶԵՎԱԲՈ

(Երա-)

« Ե Ա Ռ Ա Տ »

ԲԱՐԳԱՌԱՅՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Պ. Երուսաղմ Ամստերդամ 100 Քր. և Նուրի:

X

Պ. Պարոյր Բուրբուրյան է գնահատում ժողովուրդի համարիչի թղթագրությունը — Քեան 100 Քր. և Նուրի:

COMMUNIQUE

Après Marseille, Saint-Etienne, Vienne, le film de Paradjanov «LES CHEVAUX DE FEU» est programmé du 1er au 7 Juin à Lyon, au Cinématographe (44, cours Suchet 69002).

Le 9 Juin, dans une série de films soviétiques, il sera projeté au Centre Elsa Triollet, à Port de Bouc (13).

ՅԱՐԱՆՍԱՆ-ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԵԿԱՌՈՒԹԻԱՆ ԳԱՄԱՌՈՍԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՑԻՆ

Ամեն ամսուս Ա. և Գ. Երկուշաբթի օրերը, ժամը 20-45-ին Պարոյր — Սեւակ դրամատրի, 32 Ռիս ար Քրեյվիլ, Մերթո Գառն:

Յաղոյր դասախոսություններ, Յուրի 6, և դասախոս է Լեոն ՏՈՒՆԻՅԱՆ (շաբաթ օրը):

Բ. Ժառ — Դեմիր և Դեմիր:

ՅՈՒՇԱՆԵՏՐ

ԿԱՊՈՑԵՆ ԽԱՅԻ Պանին — Գալանի մասնաճյուղը ընդհ. փոփոխվել է Նուրիի իր թուր անհատականները, Երեւանի Յուրի 7, ժամը 20-30-ին, ամբողջական հաշվառողներ, 6 Ռիս Տալա Միշել:

X

ԿԱՊՈՑԵՆ ԽԱՅԻ մասնաճյուղերու փոփոխությունը Սեյ փոփոխվել է Երեւանի Յուրի 7: Պալար Ստոյ — Զարեհաբեկ, Յուրի 8, Գալար — Հինգաբեկ Յուրի 9: Պանին — Ուրախ Յուրի 10: Լեոն — Բոլոր ընդհանրությունները Շարաբ, Յուրի 11, ժամը 3-ին, Հայ Մալուխի Տալա: Կը խորհուրդ ընդհանրությունները ըստ ժամանակի այս շաբաթ օրը Նուրի: Ներկայ Էլլար Տեկին Ա. Թադևոսյան:

ԿԱՊՈՑԵՆ ԽԱՅԻ

ԿՈՒՂՈՒՄ

Կապույտ Խաչի Պեյզանի կապույտ համար ծախս կամ զարման կողմ մը 31, կամ 2 Ձև: Հեռախոսը 848-08-01:

Նաև Յուրի ամսական համար ընդհանրություն մը 3րդ կամ 4րդ կարգի:

Հեռախոսը 660-13-26:

ԲԱՅՈՒՄԵՐ

Օդոստոսի արժանատիությունները մասնաճյուղերու մաս:

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱՐ

ՆՈՐ ՍԱԼ ՄԸ

ՆՈՐ ՍԱԼ

Կիբեկ 12 փողովքական երկր — Ստանալու համար կարելի է դիմել հետևյալ հասցեներուն —

Paris LA CAPPADOCE

3, Rue Marivaux, Tél.: 742-83-65

PREVANS

26, Rue Bergère, Tél.: 770-85-81

AIDE - SOCIALE

77, Rue Lafayette, Tél.: 878-02-99

LIBRAIRIE PALOUYAN

9, Rue de Trévis, Tél.: 523-24-97

LIBRAIRIE SAMUELIAN

55, Rue Mr le Prince, Tél.: 326-88-65

ALTOUNIAN ONNIK

130, Rue Jean-Jaurès, Arrouville les Gonesse 987-08-73

Marseille

MAGARIAN 9, Place des Vergers, Gargle les Gonesse, Tél.: 986-49-71

MAISON DE LA CULTURE 12-14, Rue Saint Bazile, Tél.: 50-15-09

JOURNAL ARMENIA

2, Place de Gueydon Gardanne

Lyon

Super-Marché Bahadourian 20, Rue Villeroi, Tél.: 60-32-10

ԵՆՈՐԶԱԿԱԼԻՔ

Մարտիկի Մալուխի Տան յանձնարարող շնորհակալությունը ստացած է Պր. Արսեն Տեր-Ջաֆարյանի, հայերի տաղանդ զրկ մեղանայ մը:

ԿԱՄԻ ՈՒՆԵՐԱԼ

Կեղևանականներու տարեկան ցույց — զապալանալու էր Նոյեմբեր 5-ին:

FÊTE CHAMPÊTRE ՄԵԾ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՄ

Նախաձեռնությամբ Մարտի-Ռաֆայելյան վարժարանի նախկին աշակերտաց Միություն

Կիրակի, Յուրի 12, ժամը 15-ին սկսելու է զարմանի պարտեզներուն մէջ 26, Ռիս Թրուայան, Սեր

Կը մասնակցեն —

Ֆուլբերգ Կովա խոսքը, զարմանի երգչախումբը զեկալարություններ Գ. Խանդեկյանի, Խարաչ Ազրեան, Մարտի Նուրիան և Պրոմա Տեղեկան

Հայկ. գաղափարական պիսի

Imprimé sur les Presses DU JOURNAL «HARATCHE» 83, rue d'Hauteville 75010 Paris

GRAND GALA CHOREGRAPHIQUE & MUSICAL

Samedi 18 Juin à 20 h. 30 au Nouveau Théâtre de Gymnase, 4, Rue du Théâtre Français, Marseille.

avec la participation:

— des élèves de l'Ecole de Danse de EDOUARD BOLIKIAN

— EVA ARZOUIAN (danse soliste)

— MARIE-THERÈSE OLIVIER (guitare)

— GEORGES BOZOUKLIAN (piano)

— EDOUARD BOLIKIAN (chorégraphe)

Réservation:

Académie de Danse

2, Impasse Latil

MARSEILLE (8e)

GRANDE SOIRÉE DANSANTE

Organisée par

L'ASSOCIATION SPORTIVE ARMENIENNE

Le 4 Juin, de 20 heures à l'aube au THEATRE MUNICIPAL

25, Ave. Victor Cresson 92140 Issy-les-Moulineaux

Animée par les ARMENIAN'S SUNSHINE

Avec la participation du Ballet KAROUN et du groupe HARTANAG

BUFFET ORIENTAL

RESERVATIONS.— Tél. 642-32-99

ARMENIE 77

du 1er Octobre au 15 Octobre

du 13 Juillet au 25 Juillet

du 22 Octobre au 5 Novembre

du 5 Août au 19 Août

du 23 Décembre au 6 Janvier 78

du 5 Août au 19 Août

(pour les jeunes de 16 à 35 ans)

Renseignements et inscriptions:

mondotours

2, Rue de Sèze — 75009 PARIS Tél.: 073-30-64, 073-32-64

sevan voyages

50 Cours de la Liberté - 69 LYON Tél. 60 13 66

Renseignements et inscriptions: MONDOTOURS

POUR TOUS VOS VOYAGES TOUTES DESTINATIONS, BILLETERIES,

NOUS CONSULTER

Première Campagne de Travail en Arménie Perse

JUILLET - SEPTEMBRE 1977

STATION PRINCIPALE.— Monastère de SAINT-THADEE (IRAN du Nord)

— Restauration de chapelles rurales

— Plantations

— Exploration et recherches documentaires

— Préparation de projets d'exploitation agricole

RECRUTEMENT D'UN EFFECTIF COMPLEMENTAIRE DE TRENTE CINQ PERSONNES

CONDITIONS AVANTAGEUSES

Informations détaillées

H. KEVORKIAN : 883-29-36 (après-midi)

K. KEVONIAN : 702-99-45 (soir)

RENDEZ-VOUS UTILES

participez cet été à la réalisation d'un projet concret

ՀԱՆՔ ՓՐԵՎԻՆ

Գտնողին կենը զղայական՝ որքան հը-
րեշտականությամբ, իդականորեն մարմնաբար,
որքան աննիւթական, երկրային՝ որքան
մտղական, ներկայութիւն մըն է, Հետո
մեր Հատողներէն սակայն իբ ներկա-
յութեամբը եւ իբրմով իբրեւ լամէն ինչ,
յոյճական. անորեքին, միջնորդութեամբ:

[illegible]

ՆՈՒԵՐ

Տէր և Տիկին Մուսիւն, Տէր և Տիկին Ժողովուրդ և զաւակները, այլ Տիկին Լիւիզիան և զաւակները, Տէր և Տիկին Մարգարէտ և զաւակները, այլ Տիկին Մարիամ Սարգսեան խոր ցաւով կը ծառայեցան իրենց մօր՝

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՓԱՌԱՋԵԱՆԻ (ծննդ. Լալիսի Սարգսեան)

յանկարական մասը, որ պատահեցաւ Մայիս 25ին, մեծ աղիւկն ընակարանը, Վաղարշ՝

Քաղաքը տեղի ունեցաւ Ռոման, Մայիս 25ին և մարտին ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբարանը՝

Հիտանքը շնորհակալութեան կը յայտնէ բոլոր անոնց որոնք ծաղկեպսակով կամ անամբ մասնակից եղան իրենց սուգին՝

Այս տխուր առիւթ, որբացեալին զաւակները իրենց մօր իշխանակին 130 ֆր. կը նուիրեն Յատաշէնին։

ՀՈԳԵԱՆԱԳԻՍ

Այլ Տիկին Շահապեան, այլ Տիկին Զուլարեան կը ծանուցանեն թէ հոգի - հանգստեան պաշտօն կը կատարէ, Կիրակի Յունիս 12, Լիւնի Ս. Յակոբ եկեղեցին՝

ԳԻՐԳՐ ՇԱՐՄԱՆԻԱՆԻ
մահուան քառասուններն աւրիւն։

Ի դիտարկող որբացեալին իշխանակ յարգողներուն։

Ի ՅԻՇԱՍԿ

ՄԱՐՄԻՅԷՆ. — Գ. Պապայան 100 ֆր. կը նուիրէ Յատաշէն բարգաւաճման իր հօր հոգեհանգստեան առիւթ։

ՓՈԽԱՆ ԵԱԿԵՊԱՄԻ

Հայկանոյ Լուսաւորեան, Նահաստի բոլոր շատ սիրելի ընկերակից, Տիկին Լուսին Վարդանիսի կիսեմը մահուան առիւթ խորին ցաւակցութիւններով յայտնէ զաւակներուն և եղբոր՝ Գ. Վարդան Երկրեանի և փոխան ծաղկեպսակ 100 ֆր. կը նուիրէ Յատաշէնին։

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ ԵՒ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հայ փորձաւոր Համալսարանաւոր Ա. կուսայ անձնակազմի զաւոր մարմնաւորիքի, փիլիքի և լիւրի, ժինը և ցաւաւորեալի մակարդակ։

Բ) Կը կատարէ Բարգաւաճութիւններ (վաճառականական և ինքնակ) հայերէն, անգլերէն, իտալերէն, արաբերէն, չեկ. 886-40-45 (իրիկունք)։

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

Արտադրանքի ընտանեկը 50 ֆր. կը նուիրէ Փարիզի Մշակոյթի Տան Արամ Արշակունիի մահուան ի. տարեկցին առիւթ (ստանալ Յատաշէնին)։

ՄԵՇ ԴԱՇԱՀԱՆԻՍ
ԵՒ ԱՄԱԿԵՐԵՐ ԳՊՐՈՑԱՅԱՆ ՀԱՆԴԻՍ
ՎԻԵՆԱ ՄԻՋ

Կապույտ Սալի Վիեննի մասնաճիւղի զաւաճանդէն և ամալիքի զարգացման հանգիստ կիրակի, Յունիս 12, ամբողջ օրը, Ժնեւի զաւորի վրայ։

Անձրեկ պարզապէս, ընդարձակ սրահ արձաւորեալ է։

Երգ, արտադրանք, պար զարգի աշակերտներու կողմէ։ Առատ կերուխում։ Սալաթ - Նոյն նուազակումբի ներկայութեամբ։

ՏԱՐԵԿԱՆ
ԴԱՇԱՀԱՆԻՍ

Նախաձեռնութեամբ Վարդան Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորի եկեղեցու զարգացման և Վարդանի Հայ Մարգարէտ Միութեան։ Տեղի պիտի ունենայ Կիրակի, Յունիս 12, ամբողջ օրը, Շափ Մանուկ ծոռատուն պարահին մէջ։

Տեղաւոր վրայ առաջակալ շափաւոր խորոված և արեւելեան ուտելիքներ, մասնակցութեամբ հայկական նուազ - խումբ։

Երեկոյեկ. ժամը 11-30ին և 14-30ին Պարսպանի զովէն, նմանապէս վերադարձ պաշտօնական։

Անձրեկ պարզապէս զաւաճանդէր տեղի կ'ունենայ Գալիս ար թուրքի մէջ, Վարդան։

ՀԱՄԱՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Յունիս 11 և 12ին, ճամբորդութիւն Գերմանիա, փոքր պատրուի մը Հանուի վրայ և աշխուրհիւն Վերտանի և Լիւզ-անապոլիի Մեկիւմ Շարաթ Յունիս 11, ժամը 8-15ին Կապ Նոյն Բաթի Գերմանիա Վերտան կիրակի, ժամը 22ին շուրջ։

Մասնակցութիւն՝ 215 ֆր.
Կանխճար՝ 55, մասնաւոր Յունիս Տիկին

RELATIONS TOURISTIQUES
EDUCATIVES
Maison de la Culture Arménienne
17, rue Bleue — 75009 PARIS
Association sans but lucratif
régie par la loi du 1-7-1901
ԷՏՈՒՐ ձէջիրեմ
Ընդհանուր Պատուիրակ
Հեռագրայն 324-14-96

« Ե Ա Ռ Ա Ջ »

ԲԱՐԳԱՆԱՅԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՅՈՒՆԻՍ. — Ընդ. Սալի Պապայան 100 ֆր. կը նուիրէ իր սիրելի Յատաշէն բարգաւաճման համար։

« Ե Ա Ռ Ա Ջ »

Կը խորհուն

Տեղեկէ Գ. Համո Նահապետի մէկ տարեկան Յատաշէն կը նուիրէ Գ. Մանուկ Մարկոսեանի (Մարտի)։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ

ՄԱՆՈՒՑ ՄՈՒԹԻՒՆ

Փարիզի Կեդրոնական Մանուկ Միութեան տարեկան ընդհ. ժողովը տեղի կ'ունենայ Յունիս 11, Շարաթ օր, ժամը 16ին ԵԱՆՏ Զիւլի մէջ, 5 Ալլեմի Ռէյ։

Կը հաւերուին բոլոր կեդրոնականքները։

Օրակարգ. — Ընտրութեան օրուան դիւանին, բարոյական և նիւթական հաշուաւորութեան, ընտրութեան նոր վարչութեան, բարեփոխման Միութեան Մարզիկ - Կանոնադրէն մէջ, թեւալուր - Երեւանի և կարմիրեւր փոխակալ - Երեւան։

FÊTE
CHAMPÊTRE

ՄԵՇ
ԴԱՇԱՀԱՆԻՍ

Նախաձեռնութեամբ
Մուրադ-Ռաֆայելեան վարձարանի Յունիսի աշակերտայ Միութեան
Կիրակի, Յունիս 12, ժամը 15ին սկսեալ վարձարանի պարտիզներուն մէջ
26, Ռի. Ռաբալոն, Սուր
Կը ժամակցին. —
Փուրկի Կովկաս խումբ, վարձարանի երգչախումբը զկակարութեամբ
Գ. Եանդիլեանի, Նարայր Ալլեման, Մարքիս Եանդիլեան և Պերմար Տեւեման
է իր նուազակումբը
Հայկ. գաւառական պիւֆի

Bal de la Rose

Organisé par
L'UNION GENERALE ARMENIENNE DE BIENFAISANCE de Marseille
Sous la présidence de Mr et Mme ALEX MANOOGIAN
Président à vie de l'association
au SOfITEL Vieux-Port Bd. Charles es Livon — Marseille le Samedi
18 Juin, de 20 h. 30 à 4 h.
André Rian et son orchestre attractif
Le chanteur international DJAN TATLAN
Location : au siège, 33 Cours Pierre Puget
Agence Wastels, 87 La Canebière — 50-89-12
Auprès des membres.

JACQUES CHELELEKIAN vous propose des
VOYAGES EN ARMENIE

PRIX PAR PERSONNE 3150 F
Au départ de MARSEILLE
DU 1er AU 14 JUILLET
15 JUILLET — 28 JUILLET
05 — AOUT (circuit spécial) 25 AOUT
19 AOUT — 01 SEPTEMBRE
02 SEPTEMBRE — 15 SEPTEMBRE

IMPORTANT
Inscription minimum un mois et demi avant la date de départ.
Renseignements et Inscriptions
Jacques CHELELEKIAN VOYAGES WASTEELS
87, La Canebière 13001 MARSEILLE tél (91) 508912
et TOUTES AGENCES HAVAS VOYAGES Org Lic 97

LES VENDREDIS DE LA QUATRA

LE VENDREDI 10 JUIN A 21 H.
MUSIQUE DE CHAMBRE
André ISOIR - Alain BIGET
Annie JODRY - Raffi PETROSSIAN
BACH — SCHUBERT — BRAHMS

MUSÉE GUIMET 6 PLACE D'ÉNA PARIS 16
PLACES NON NUMÉROTÉES OUVERTURE DES PORTES A 20 H 30

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԵՂԱՅԻՆ ԳԵՂԱՅԻՆ ԳԵՂԱՅԻՆ

Պուշկարյով գիտություններ և արժեքներ
- դյույն կրթական կոմիտեի հրապարակման Ստ-
ֆանի արագած և գիտնական - փիլիսոփայի
Հրանտ Արթուրյանի և Հանդիսարարներ ու-
նեցած Ստֆանյայի պետական համարան -
բանի, աղաղակալի և գիտնական ալլ
հաստատությունները մեջ: Փոքրիկներ
դասախոսություններ կարդալու և նաև
Պուշկարյով դոկտորանտ արագածներ: Պուշ-
կարյով «Հեթանոս կրթություն» ընկերության
պետական խորհրդարանում կոմիտեի
պաշտոնատարած և Հրանտ Արթուրյան:

Հ. Յ. Դ.

Այրի Տիկին Հրամա Մամուկյան,
Տէր և Տիկին Խիլի Արարեան և զա-
ւակները Մոֆի ու Ալեքսանդր,
Տէր և Տիկին Սերո Արմէն Մամուկյ -
ան և զաւակները Կրկուս և Ներսիս,
Այրի Տիկին Օրշանեան և զաւակները
ու թոռները (Պաշտատ),
Այրի Տիկին Հրամուշ Արարեան,
Այրի Տիկին Տ. Տիկնեան և զա-
ւակները ու թոռները (Պէրուսի),
Տէր և Տիկին Հարի Լեւոն Մամուկյ -
ան և իրենց աղբիւր (Թիս տը Եաներ),
Տիկին Զէյնեան և զաւակները (Սահ
Փաւր),
Տիկին Շարսեան և զաւակները,
Ռոպէ Կանե Շահինեան, Արարեան,
Ռոպէ, Մարեան, Խնեան, Պաշտատեան,
Տիկնուհեան, Տամարեան, Տէր-Յա -
ն Կրեան, Փարսեան ընտանիքները խոր
յաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն,
հօր, մեծ-հօր, եղբոր և աղակաւին՝
ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

մօտը, որ պատահեալ Յունի Դին, Խիլի
ղուկներով հանդիմանողը:
Քաղաքը կը կատարուի այս Ուր -
բաթ, ժամը 10-30ին, Փարիզի Ս. Յովհ. -
Սիլուսի եկեղեցին, ուրիշ մարտիկը պիտի
փոխադրուի Բամարի Բամիլայ յերեւոյ
մասնաւոր ընտանիկան զամբարանը:
Ոչ ծաղիկ, ոչ ծաղիկաւալ:
Մահալը շատադուրեքն կը խնդրուի
ներկայ իբրեւ այդ նկատել:

ՅԱԽԱՎՈՐԹԻՒՆ

Տարն — Տուրքիայի շաբաթ. Միւր -
Քիւրը կը յաւանք իր խոր ցատկերով, քիւր -
ները շարեանցողիչ ուրիշ Տիկնի Լուսին
վարդապետին մահաւան առթիւ, իր զա -
ւակները և եղբոր վարդաւան Վեյշեանի
և որդւոյ՝ Տաթ. Վ. Նեյշեանի և
ընտանիքին, Տէր-Ներսիսեան ընտանիքին
և ընտանիկան խոր պարգայներուն:
Եւ այս տխուր առթիւ 100 Փր. կը նուխ -
ըն ձեռնադրուի:

Նոյն տխուր առթիւ Միւրիկեան շնոր -
հակարկեալները ապրանք է 300 Փր. Կու -
ղիկան եղբայրներ, 100 Փր. Տէր-Ներ -
սիսեան ընտանիքի և 100 Փր. Տիկին
Զափուկեան:

ՀԱՆԿԱՎԱՐՈՐ ՊԱՏԱՐԱՐԻ ՊՕՄՈՐԻ ՄԵՋ

Պատմի Ս. Գրիգոր Լուսաւորչի եկե -
ղեցոյ Հիմնադրութեան 45րդ տարեդար -
ձին առթիւ, յաւանքիկայ Կրկուսի, Եւ -
նիս 12ին, տեղի կ'ունենայ Հանդիմանող
պատարագ և Հոգեհանգստեան պաշտօն,
Եկեղեցոյ Հիմնադրիներուն և բարե -
բարեներուն յիշատակին:

Կը պատարագ և կը բարեք Քաղիս
Հոգեւոր հովիւ ՄԱՆԱՐ ԲէշՆ. ՆԱՆՈՐ -
ԵԱՆ:

Պատարագ ժամը 10ին, բարեք 11ին և
Հոգեհանգստի 11-45ին:

ՓԱՐԻՋ Ս. ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ-ՄԱՐԿՍԻՅ

Կրկուսի, Յունի 12, տոն է կարողիկէ
Ս. Էքզիմարի: Ժամը 10ին, Փարիզի Ս.
Յովհ. Սիլուսի մայր եկեղեցոյ մէջ կը
մատուցուի բարձրաձայն պատարագ:

Կը պատարագ և կը բարեք
ԳԻՒՏ ԵՊՍ. ՆԱԳԳԱՆԵԱՆ
Պատարագ ընթացքին կը կատարուի
մասնաւոր մտղիկներ Ս. Էքզիմարին:
Կը բարեքուի Տուրքիայի ընտանիքն -
ու պատարագ և կը բարեք շաբաթ -
տոնեայ Սաթ. Եկեղեցոյ անասնաձու -
թեան Համար:

Ս. ՅԱՎՈՐ - ԼԻՈՆ

Այս Կրկուսի (Յունի 12), Կարողիկէ
Ս. Էքզիմարի տոնին առթիւ, Լիւնի Ս.
Յովհ. եկեղեցոյ մէջ Հանդիմանող պա -
տարագ կը մատուցուի և յաւանք պա -
տարի կը կատարուի Հայրապետական
մտղիկներ:

Կը պատարագ և կը բարեք
ԴԱԻԻԻ ԵՊՍ. ՍԱՀԱԿԵԱՆ
Երգեցողութիւնները կը կատարուին
Լիւնի Կոմիտա Երգչախումբի կողմէ,
զեկավարութեամբ Պր. Մ. Օֆրալի:

ՄԵՏ ԴԱՇԱՀԱՆԴԻՍ

ԵՒ ԱՄԱՎԵՐԻՔԻ ԴՊՐՈՅԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ
ՎԵՐԵՆ ՄԵՋ

Կայտուր Խաչի Վիկին մասնաւորի
դաշտանոցին և ամուսնիկը զոյգուցական
հանդէպը Կրկուսի, Յունի 12 ամբողջ
օրը, Ժամանի դաշտին վրայ:

Ամերիկ պարգային, ընտարակի սրա -
հը պարմարուած է:

Երգ. արտասանութիւն, պար դպրոցի
աշակերտներու կողմէ: Առատ կերուխում:

Մայիսի - Նոյն նուագախումբի ներ -
կայութեամբ:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCHE»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

pour vos vacances d'été 77

Varoujan SARKISSIAN
sevan voyages^{lyon}

VOUS PROPOSE : ses voyages pour toutes destinations à des prix très étudiés

Beyrouth Liban

Départs en groupes de Lyon
Juillet et Août
Prix intéressants
Nous consulter

Voyages aux Etats-Unis

Tous les mois
Pour deux, trois, quatre ou cinq
semaines
A partir de 1.750 FR

Arménie

Départs chaque mois
Prix à partir de 2.980 FR
Groupe du 05 au 19 Août:
accompagné
par Varoujan SARKISSIAN

Catalogues à votre disposition sur demandes pour toutes destinations

RENSEIGNEMENTS ET INSCRIPTIONS :

sevan voyages

50, Cours de la Liberté — 69 Lyon — Tél. : 60-13-66
Licence Br 72 056 — Téléphone 60-13-66 — Téléc 900287
Licence organisatrice : A 529

FÊTE CHAMPÊTRE

ՄԵՏ ԴԱՇԱՀԱՆԴԻՍ

Նախանձնութեամբ
Մարտ-Ուրախագէտներ Կարմարի
Յայկին աշակերտաց Միութեամբ
Կրկուսի, Յունի 12, ժամը 15ին սկսելու վարձարանի պարզեցներուն մէջ
26, Ռիս Թրոնայան, Մեք

Կը մասնակցին.—
Յոլորդիք Կովկաս խումբը, վարձարանի երգչախումբը զեկավարութեամբ
Գ. Խանդեկեանի, Նարայր Աղբիւն, Մարքեմ Եւրկան և Պերմար Տեւեան
և կը նուագախումբը
Հայկ. գաւառական յիւփի

ԿԱՊՈՑ ԽԱՉ

ԿՈՒՂՈՒԹԻ

Կայտուր Խաչի Պեթնոթիկի կայանին
Համար ծախու կամ վարձու կարգ մը 31,
Ժամ 2 2րդ: Հեռախոսէ 848-68-01:
Նախ Եւրկան ամուսնու Համար բոլոր
ուսանող մը 3րդ կամ 4րդ կարգի:
Հեռախոսէ 660-13-26:

ԲԱՅՈՒՄ Է
Օրդատուի արձանագրութիւնները մա -
նահանգներու մօտ:

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ

ՄԱՆՈՒՄ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Փարիզի Կեդրոնական Մանուշ Միւր -
թեան տարեկան ընդհ. ժողովը տեղի կ'ու -
նենայ, Յունի 11, Շաբաթ օր, ժամը 16ին
ԵԱՆՏ քաղաքի մէջ, 5 Ալեքի Ռոյ:

Կը բարեքուին խոր կեդրոնականի -
ները:

Օրակարգ.— Ընտրութիւն օրուան դէ -
տանին, բարոյական և Ինքնական Հա -
րուստութիւն, ընտրութիւն նոր վար -
չութեան, բարեփոխումներ Միութեան
Մրցողի — Կանոնադրին մէջ, Թիւրքու -
թիւններ և կարծիքներու փոխանակու -
թիւններ:

A LA CAPPADOCE

3, rue Marivaux (derrière l'Opéra Comique, M° Richelieu-Drouot) tél 742-93-65

A SON RETOUR
DES ETATS - UNIS

NOUBAR BEDROSSIAN

Expose ses dernières œuvres

A PARTIR DU 10 JUIN

Vernissage, Vendredi 10 Juin à partir de midi en présence
de l'artiste

RESERVATION PAR TELEPHONE

LE RESTAURANT LA CAPPADOCE
EST OUVERT TOUS LES JOURS
MIDI ET SOIR
SAUF LE LUNDI

CELIGNY

a le plaisir de vous annoncer la création d'un très BEAU FOULARD ARMÉNIEN
C'est le cadeau à offrir à ceux que vous aimez, à ceux que vous voulez
honorer, et faites-vous plaisir en l'achetant pour vous-même.
Prix promotionnel du foulard en tergal

"Alphabet Arménien"

80 cm x 80 cm, en 4 couleurs sur fond naturel, Fr. 75. — etc.
Quantité limitée
Ce foulard est en vente à la LIBRAIRIE PALOUYAN
9, Rue de Trévise
75009 PARIS

et envoi contre-remboursement Fr.75 + Fr 7 frais d'envoi.
Vous pouvez nous écrire pour tout renseignement à
CELIGNY, BOITE POSTALE 9, 94130 NOGENT-SUR-MARNE

ՈՒՐԱԼՔ
ՅՈՒՐՆՍ
10
VENDREDI
10 JUN
1977

ՀԱՐԱՇ

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ARPİK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. C. P. Paris 15069-82 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 130 F

Օ Ր Ա Ք Ե Ր Ք
ՀԻՄՆԱԿԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱԿԻԱՆ

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱԺԱՆՈՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ֆրանսա Տար. 200 Ֆ Վիցամախ 110 Ֆ.
Արտասահման Տար. 230 Ֆ. Հատը 1 Ֆ. 30

52e ANNÉE — N° 13.875

ՕՐՈՒԱՆ

ՐԵՐ ՎԵՐՋԻՆ ՎԿՆԵ

Մեր բնական է, դուշն նաև արա-
նքանական, մահաանդ երբ կհանգ մը
հասած է իր լրումին: Բայց չի դադարի
երբ անդուգ ըլլալէ: Աւ այսօր Հրաւի-
նանքի մասը ծանր կորուստ մըն է
Հրաւիսայ հանրային կեանքին, այլեւ
Հասարակ « Յատալ » շին եւ Հայ Բն-
ագործական Դաշնակցութեան համար:
Կող կողքէ, շուշ շուշի այս թերթին
միտդքն հետ, 1925 Սոցալտոսին արդէն
թերթը իր ճատաշնի եւ երբ, այսօր,
իւ մեզի, երկին խորայր է ճատաշնի:
Այդի 24 իր խորագրականը կըսէ իր
թերթը: Հակառակ երեսուն տարուան
— արեւմտ, մենք թիշու վերջը մտքին-
նք որ աշխուշ ըլլաւ: Տարբերակ
նք մըն է, երեւի, որ այդ օրը, զինքը
նք էր անպայման դերու, թէն աշ-
խուշ կը առնուէր եւ աւելի քան զա-
նք մըն է որ խորագրական չէր կրած:
Կրկուս Բաղը, ինչուն հմտութեամբ ու
արդ զգամ ունեամբ, Հրաւիս—Մամուլ
այդտան անօրինարեւելի անդիւր հա-
րաւարման էր ճատաշնի:

Մենք ծնած իսկ չէինք, երբ 1925ին,
այսքը սենեակի մը անկիւնը, Շաւարշի
նա էր այս թերթին ծնունդէ օրը: Կը
վերջ մտնէ մէկ մանրամասնութիւն: Հո-
րական կայր զոր ունէր թերթին հետ,
երբ լիցուցաւ ու երբ 1957ին սու առա-
սա մը, յանկարծման վըլար մեր
խորագրականը, Հրաւիս — Մամուլ
նախագար իր ստանձնէր խորագրական
վանակ գաղափարախոսութիւնը:

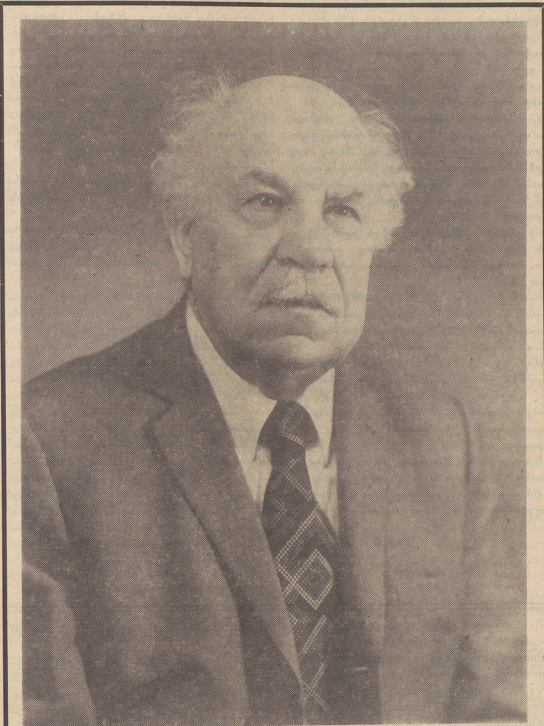
Յարկան լուսնու, ինչպէս յարկան
չէ ունեցած Շաւարշ: Արժանիք աւելի
խառնածքի հարց է յարկանը, ու ինք
նա մերժած էր նման մեծարանքներ:
Բայց ահապէս ուրախութեամբ էր, որ
1976 Փետրուար 24ին, կը քանար ճա-
տաշնի թերթ, անորձովին իրեն նուիր-
ուած: Յանդած էինք միշտ, վերջին
խորհրդած էր զարանդէր զաւակ ու երբ
նա իր իրենցը, քանի մը տասնակն ըն-
կերթիւն ու բարեկամներով էր տանիքը
իր համակը, չէր կրնար չալի իր յու-
րածը, ալք անկեղծ թխուրտքով մէկ:
Անոր յարկանն տասն անգամ աւելի
թաղմէ վրէժէ, դիտակցէ որ ճատաշն
նա իր ողջութեան իսկ մեծարել
վրէժէ, այնպէս ինչպէս չէր կրնար մե-
ծարդ իր իրեն ընկերը Շաւարշ:

Այսօր, ճատաշն ապուր է, անդամ մը
նա: Երբորութիւնը Շաւարշ, Նարդու-
նէ, Հրաւիս — Մամուլն, որդի միայն
կրնար մեղ, սիրու ու զիւ առած էին
որ թերթին, զկան: Մենք զիւ մը աւելի
զգտնին ենք: Գարեկեղու երկայնքին մեր
առանձնութիւնը մտնէ օր զիւ մը աւել-
լու: Այսօր, ճատաշն իր թաղմէ իր
գաղափարն վերջին վրան:

Իրեն քան մը չէ, զոր կը քանչ
հասած — Մամուլն: Բայց իր գրգռիչ է
նարանքին մը էր անդեմ, ապրինե-
ն երկրորդ անգամայն զաւուրիք մը
էր: Աւ այս պարագայ չի լեցուիր: Դոնէ
մէկ համար: Ճատաշն կը շարունակուէ,
— Մամուլ իր ծանրով, կեանքը իր ծա-
րով կ'աւ խառնուի մամուլ — մենք մտն-
վն աւելի պիտի դրանք իր բացակայու-
թեան քան տարեկեղու երկայն —
քին, ստիկանք չլինալու, դիտման
ապրի:

Ճիշդ ենք, այսօր, սերկիւ Հրաւիս —
Մամուլն լատ տկուր: Դուք ճատաշնի
վերջին վրան էր եւ այսօր նաեւ վերջին
ապրի:

ԱՊՓԻԿ

1891 - 1977

ԸՆԿ. ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

Յալարիապարտիքներ կը կատարուի Ուրաք, Յունիս 10, մամի 10-30ին՝
Փարիզի Ս. Յովի. Միլանի եկեղեցին, այլիկ մարմինը կը վերադարձնի Գլաւարի
Գլաւարի գերեզմանատունը, ամբողջութեամբ համարանքներ:

ՄԵՇ ԿՈՐՈՒՍՏ ՄԸ

Գրեթ՝ ԱՐԼԻՍ ՓԱՓԱՅԱՆՆ

Մամուլն է այսօր Փարիզը: Մեն Հայ
մը ոչ եւս է: Մենք՝ որ Փարիզ կուգայինք
Հայեր տեսնելու համար, Հայք՝ պիտի
չգտնենք: Իր ներկայութեամբ, Լատինա-
կան թաղը նաեւ զիւ մը մեր թաղն էր:
Զգարմանէն ետք միմիայն կը մարմն —
ցնէր Հայ մատակարարի տղարը: Բայ-
նակողմանի իր հմտութեամբ, Հայրուս
Հայրաւորն էր:

Լացէ՛ք Հայի, Փարիզի մէկ թէ այլ-
ուր, Հրաւիս — Մամուլն լիայ ալլու:
Որդացած ենք բոլորս:

Բանի՛ քանի՛ հարցումներ անպատու —
խան պիտի մտան յետապարիկ: Գիտելի-
ներու շտեմարան մըն է որ մարկուս,
լուց:

Իր բացակայութեամբ զիւ մը աւելի
պիտի տեսնուին մեր պատմութեան (ան-
ցիւն եւ մատանակակցի) աշխուշ դըր-
նաղները: Թուականները պիտի մտն
պատու եւ հերոսները լրտած իրենք բախ-
տին, չար բախտին:

Մեր առօրեան լուսաւորող դրէն ալ՝

պիտի շարժի:

Անճատաւորն է զոյժը, որուն դատա-

պարտուած ենք համայնակելու:

Հակառակ իր տարիքին՝ Հէր եւ մանց

մեր ամենին երկտասարք մատակարարը:

Պարկան եւ մանուշակ ստիկ: Հայր

մը եւ եղբար մը միտնալու մնաց:

Զորքն լուսնը, արթնան պահանք մնաց:

Հրաւիս — Մամուլն մասնով Հ. Յ. Դաշ-

նակցութիւնը կը կորսնցնէ անշահախը-

դիր հարաւային դրէն մը, որ միշտն էր

վերջին լուսնը պատգամեց մեր կուսակ —
ցութեան միւսը դադարեցնելը:

Ո՛չ քան եւ մ'ը արցունք պիտի կրնան

տուգել մեր ցար, որ խորունկ է այսօր:

Մեն Հայ մը պատմութեան անցաւ,
երբ մեր պատմութիւնը այնքան կարօտ
ու պահանք ունէր իր ներկայութեան:

ՕՐՈՒԱՆ

ԴԵՊՔԵՐԸ

Բանի մը տղայ

ՆԱՄԱՐԱՍ ՆՈՐԶՈՒՐԵՆ օրոշեց Տա-
տայն ընկերութեան դրամաշուկին մէկ
երբորդին տէր դաւանչ: Անկեղ մահանկի
պղպղատու էր նշանակ: Որոշեց միա-
ժամանակ տեսն համակարգում մը հաս-
տատակ լա-ճարման եւ ին-կերթի մի-
շու, ինչպէս նաեւ տաղարկիկ լաւիւնի
իր դրամակց ընկերներուն մէջին տա-
րորութեամբ ուր օգտնուէ մը պատրաս-
տութեան թուի:

ՄՈՒՈՒՐՈՒՆՆԻ անարեկիւնները այլապ
արժանեցին 52 գաղափարներէ մէկը: Այս
վերջինը հեղադարձ էր:

ՆՈՐԶՈՒՆՆԻՆ Թաւ դրամակալութիւնը
խառն բնագոտակ Բարբըրը անոր
կարմած տեղեկագրին աւելիով, մարք —
կային իրաւանք ընտարարմանը ծա-
սին Նորէ: Միտնեան մէջ, Նորգրային
դրամակալութիւնը զգուշացուց Միտնեան
նաւանդեղու: Նախագարք միտնուէ ըլ-
լալէ Նորէ: Միտնեան ներքին հարցն —
րուն:

ՅՐԱՆԱՍԱՆ Հնաւտեղի Ա. կայսրը,
Զորեկարքի օր, մամք ԵՅԻ էր Հարդը,
դաւնեղու ընթացքին անդարարմանը Պա-
րամանովի մասին՝ ինչեւ չայ ըստ —
դիրին թանաթիւթիւնը, ստղծական
վիճակը եւ այս աւելիով կարճ հաստատ
մը ներկայացուց ընտարիկն Հնաւտ
թաղ մալաւէնէ՝ նուիրուած Մայսթ —
նովայի:

ՈՒՆՏ-ԴԻՆ Նախաձեռնողները Փրակալի
օտար թերթերու թղթակցներուն յանձ-
նեցին անեկաղի մը, որ կը մտառու-
նուի Ռեպա ստորագրողներուն վի-
նակուան անկը կարգաւորելը Չիտուրյան
— քիս: Ստորագրողներէ ՏԼ Հայի աշխ —
տանքէ հեղադարձ են:

ՈՒՆԱՍԱՆ քանից 300 անդամաւոր
քաղաքներուն արդիւնեղու երկրին
հնաւտն: Լուրջ հարցորեց Բաժնալի
(Ուկանալի մարդաբարձը) ծախս —
ստիկուր: Բոյի Ամեն Տաւառ Հինգալթի
դեւ Լուսնու չէր ծախսուած:

ՃԻՆԱՌԵՅ Հրամարկուր Բոտ Մո-
րիւք, որ 1974է ի վեր էր վարէր օրո-
թերթին դրաման թաղմէ: Հաստակին
իր նկատուի այլ լրագրողներու հրամա-
րուել, ծաւ քան հոգի:

ԲԻՆԱՍԱՆ Հնաւտակալութեան
վեհաժողովը քաղաքը կատարեցով, Ան-
շու լայնալեզու բնագոտակ Ներկիկ
նշանակիկէ կարմուս կատարարութիւն-
ներու վարձատրութիւններ:

ԻՍԱՄԱՆ Սերակուր լիտուրացու
վիտուր օրնապիւր:

ՄԵՐ ԵՅՅԵԼՈՒՆԵՐԸ

Խորագրականն այնպէս —
Միտնեան Նաւանդեղէ դէպի Աման
վերադարձի իր ծանրան վրայ, հարա-
բապտ ընկ. Տիւրան Ուկերեղան:

ԱՊՐԻԼ 24

Այսօր զարմեալ մեր արտեր խորան զարմեալ... ապրիլին, Ջերմաստղ կրկնապատկարի կրկնապատկարի խորանի խորանի մեր միջուկին միջուկին միջուկին...

1915 Ապրիլ 24ը պատմական թվական է, որ կը խորհրդանշէ Մեծ Նիւտրոն: Սակայն 1915ին չէ, որ սկսած ու վերջացած զեղապատմութիւնը: Առանց շատ հետազոտել երբեք, իրենք 1894-96թ չափաբան համադրումը... Զարգերը...

Ջերմաստղային Հայտնիքներ յայտնաբերուած են: Մասնաճիւղ միւս կողմի կ'սկսուի կուտակել իր Հայտնաբերումը անկախ Համադրութիւններ: Դարերու ստորկրկններէն կ'սկսուի անկախ իր Հայտնաբերումը...

Ապրիլի միջուկին կը դառնայ շատ լայնակցութիւններ, լայնակցութիւններու կողմէ: Հայտնաբերուած կ'սկսուի կ'սկսուի կ'սկսուի...

Միջուկային, Կարգիչ, Ստորին կ'սկսուի կ'սկսուի կ'սկսուի կ'սկսուի կ'սկսուի...

Պիտի կը դառնայ զանազանութիւններ կողմէ: Վարդեր մէջ կը խորհրդանշուի տեղական, տեղական, Գիտնական, ի տարածում ու լայնակցութիւնները...

1918 Հոկտեմբեր 30ի Մուստարի Զինադրութի համադրութիւնով զանազանութիւններ անկախ մանրամասնութիւններ կ'սկսուի կ'սկսուի...

Մեր պատմութիւնը նկրտելու անոնք...

լայն խոստանալով կ'որոշենք Հայերէն արտադրութիւնը համար զանազան իրաւական տիրապետութիւններ, Զինադրութի համադրութիւններ մէջ ոչ մէկ յայտնաբերում կ'սկսուի...

1919 Մայիս 15ին Պոլսի զրաւանքային լայնակցութիւններ կ'սկսուի կ'սկսուի կ'սկսուի...

Այս կարգադրութիւններ զանազան, իրաւական ճակատագրական զեր խորհրդանշումը իրենք իրենք իրենք...

Բէմայի մէջ չափաբան արտադրութիւններ զարգացած օրհնութիւններ յայտնաբերումը...

Կարգադրութիւններ իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Կրկնակի մէջ Զրաւանքային զանազանութիւններ 1921 ժամանակի իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Ապրիլի Համայն, Պիտի, Միջուկային զարգացած հետազոտութիւններ յայտնաբերումը...

Հայերէն լայնակցութիւններ յայտնաբերումը իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

ՀԻՄԱՏ-ՍԱՐՈՒՆԻ

ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱՀԱՊԵՏԸ

... Որքան չիկեցաւ Հայ լրագրութիւնը վերջին տարիները: Որքան չիկեցաւ իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

կամ, ունիք հետազոտութիւններ իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Այս հաստատութիւնը, կը խորհրդանշուի իրենք իրենք իրենք իրենք...

Հայտնաբերումներ իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

«ԵՐԱՆԻ»-Ն ԳԼԽԱՎՈՐ ԳԵՂԱՐԱՐՈՒՄԸ

ՄԵՐ ԳԻՒՂԻՆ ԿՈՅՐԵՐԸ

ՆԵՐ ՄԵՐ ՄԵՆԱՆԵՐԻ ԴԻՆ ԿԵ ՄԵՆԱՆԻՆ

Իր մեծանշան նախաձեռնութիւնը, կը դառնայ հասարակարգին, կը արթնայ իր լայնակցութիւններու ու կ'սկսուի կ'սկսուի...

Փոխարին համար նախաձեռնութիւններն այս կ'սկսուի կ'սկսուի կ'սկսուի...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

մասնակցութիւններ իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

կոտորակները դարձուցին գերազանց լայնակցութիւններ

Նոր սերունդներն տեղի կ'առնէին իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Հայերէնի մը արժանաւոր տուտի իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները դարձան իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները զոյգ վառ ու կենդանի պիտի մնայ, իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

ՀԻՄԱՏ-ՍԱՐՈՒՆԻ

կոտորակները դարձուցին գերազանց լայնակցութիւններ

Նոր սերունդներն տեղի կ'առնէին իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Հայերէնի մը արժանաւոր տուտի իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները դարձան իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները զոյգ վառ ու կենդանի պիտի մնայ, իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

ՀԻՄԱՏ-ՍԱՐՈՒՆԻ

կոտորակները դարձուցին գերազանց լայնակցութիւններ

Նոր սերունդներն տեղի կ'առնէին իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Հայերէնի մը արժանաւոր տուտի իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները դարձան իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները զոյգ վառ ու կենդանի պիտի մնայ, իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Սիմանակները իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

ՀԻՄԱՏ-ՍԱՐՈՒՆԻ

կոտորակները դարձուցին գերազանց լայնակցութիւններ

Նոր սերունդներն տեղի կ'առնէին իրենք իրենք իրենք իրենք իրենք...

Վառապետական

**ԸՆԿ. ՀԲԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼԻ
ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ
ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊԱՍԿԻ**

Հարգարարագիրը Հրանտ - Սամուելի մահուան առթիւ Հայ Արուսեայ Զար - դաստան Միութիւնը (Գաթիս) 500 Քր. կը նուիրէ ձեռագրին:

×

Տէր և Տիկին Ժորժը Գաթիսեան ընկ. Հ. Սամուելի մահուան առթիւ 200 Քրանք կը նուիրէ ձեռագրին:

×

ԿԻՐՈՂՈՒԼԵՆ, Տէր և Տիկին Սիսակ Սիսակ 100 Քր. կը նուիրէ ձեռագրին ընկ. Հրանտ - Սամուելի մահուան առ - քիւ:

×

Նոյն տիւրը առթիւ Տէր և Տիկին Զու - րալ Գաթիսեան 100 Քր. կը նուիրէ ձեռագրին:

×

Ընկ. Տիրան Ոսկերչեան, Ամման, ընկ. Հրանտ - Սամուելի մահուան տարւոյ առթիւ 80 Քր. կը նուիրէ ձեռագրին:

**« Ե Ա Ռ Ա Ջ »
ԲԱՐԳՈՒԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ**

Տէր և Տիկին Հայկ և Նոյն Պոստեան և զաւակները (Մարտի) մայրերու և հայերու զոյգ տանքուն առթիւ, ի յը - շտակ նշանող Տէր-Եղիայեանի և Թադևոսի ՀԵՆՆԻՅԱՆԻ, որոնց համար Յատույնը շատ սիրելի էր, կը նուիրէ 500 Քր. ձեռագրին, բարգաւաճման մար - քանքներով:

ՆՈՒԷՐ

Այդ Տիկին Հայկանու, Մարտիրոսեան, իր ամուսնին՝ Արամ Մարտիրոսեանի, Մանուշ և Արամեան Պոստեանի մահուան տարեդարձեանքն առթիւ, կը նուիրէ 50 Քր. Իսիկ Ս. Մարիամ Աստուածածին և Կեղեցոյի, 50 Քր. Իսիկ Հայ Մշակութի Տան (Կոստան Զեռույն) և 50 Քրանք ձեռագրին:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ԵՐԱՐԱՎԱՆԻՔ

Տէր և Տիկին Թորոմ Նալբանդեան շորհակարարներն կը յայտնեն զորը ա - նոնց, որոնք անձամբ, փոխան ծագին - զրակի նուիրեն, նամակով, հեռա - դրով, հեռախօսով ցատկացութիւն յայտ - նեցին իրենց զոր՝
ՆՈՒԱՐԻ ՆԱԳԱՏԵԱՆԻ
մահուան առթիւ:
Գաթիսեանի առթիւ Տէր և Տիկին Թորոմ Նալբանդեան կը նուիրեն Կա - ղայտ Սաշի Փարփի մահուան հիշող 100 Քր., ձեռագրին 100 Քր.:

ԾՆՈՒՆԴ
Հարգանք Գաթիսեան ռաբաթեան կը ծանուցանէ իր երրորդ ծնունդ (Թո - ան զաւակի) ծնունդը:
Մարտի, Յունիս 6, 1977
Այս ուրախ առթիւ 250 Քր. կը նուիրէ ձեռագրին:
Մարտի, Յունիս 6, 1977

**FÊTE
CHAMPÊTRE**

**ՄԵԾ
ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ**

Նախաձեռնութեամբ
Մուրաժ-Ռաֆայելեան վարժարանի մայիսի աշակերտաց Մուրիան
Կիրակի, Յունիս 12, ժամը 15ին սկսեալ վարժարանի պարտէզներուն մէջ
26, Ռի թրուայն, Սիր
Կը մասնակցին —
Ճուլըրը կովա խումբը, վարժարանի երգչախումբը ղեկավարութեամբ
Գ. Խանդեկեանի, Նորայր Ազրեան, Մարքէն Նուրիան և Պերմար Տէրեան
և իր նուագախումբը
Հայկ. գաւառական պիւֆի

ՄԵԾ ՍԵՐԱՍԱՑԱՑԻՆ
ՄԻԹԱՐ ԱՐԲԱՀԱՅՐ
ԵՆԴԵՆ 500ԱՄԵՆԿ

1976

Նախաձեռնութեամբ Սամուել - Մուրաժեան վարժարանի Տեղադրեան
Կիրակի, Յունիս 19, վարժարանի խառնուրդին մէջ
26, Ռի թրուայն, Սիր
Աւանդական հաշիւ հաշ, որու մասնակցի փոփոխութիւնը պարտէ Նա - խաղէս վերադարձի իրենց տեղերը, հեռախօսով վարժարան (027-68-28)
Ժամը 17ին, պարտական հաշիւութիւն նախադասութեամբ փարփի
Արեւիկայի
ԿԱՐԻՆԱՆ Ե. ՄԱՐԹԻ
ԿԸ ԲԱՆԹՈՍԵՆ
ՓՐՈՑ. ԾԱՌԼ ՏԵՏԵԱՆՆ
(Փրանսիոյ)
ՄԵԾ ՅՈՎԻԿ ԵՐԻԱԶԱՐԵԱՆ
(Խաչերէն)

ԵՐԵՎԱՆԻՔ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ
Կարճակարգաւ Հայ Արեւելու Միտ - րեան Իսիկ, Եւրոպի և Միտոսի ընթացիկ կողմէ:
Շաբաթ, Յունիս 18, երեկոյան ժամը 20-30ին, Իսիկ Հայկական եկեղեցին հանդիսարանին մէջ
6, Avenue Bourgain
Issy les Moulinaux
(Métro: Mairie d'Issy)
Պիսի, Հայկական հաշ, իմաստագիր և անակնկալներ:
Մուրի 15 փրանք

**ՓԱՐԻՋ
Ս. ՅՈՎԻԿԱՆԷՍ-ՄԱՐԹԻ**

Կիրակի, Յունիս 12, տօն է կարճակի Ս. Եւրոպի: Ժամը 10ին, փարփի Ս. Եւրոպի: Սկիզբէ մայր եկեղեցոյ մէջ կը մատուցուի բարձրագին պատարագ:
Կը պատարագ և կը քարոզ
ԳԻՏԵ ՆՈՒԱՐԻ ՆԱԳԱՏԵԱՆԻ
Պատարագ ընթացին կը կատարուի մանուկ մայրանք Ս. Եւրոպի:
Կը հաշիւի ժողովուրդը մանակե - լու պատարագին և աջակցու Հայտա - անահայ Սաշ. եկեղեցոյ անասանու - րեան համար:

Votre repas de mariage entre la Nation et la Bastille

PALMA

Spécialiste de: réception, banquet, cocktail, lunch de 20 à 250 couverts

- 15 menus personnalisés de 69 à 150 F par personne boisson et service compris
- Orchestre ou sonorisation sur demande
- Ambiance franco-arménienne animée par Hasmig
- Parking facile
- Ouvert tous les jours

Tél.: 344-10-40 à toute heure
210 Fg-Saint-Antoine 75012 Paris

RENOUVER CE BON
Nom _____ Adresse _____ Tél. _____

Bal de la Rose

Organisé par
L'UNION GENERALE ARMÉNIENNE DE BIENFAISANCE de Marseille
Sous la présidence de Mr et Mme ALEX MANOOGIAN
Président à vie de l'association
au SOFITEL Vieux-Port Bd. Charles de Livo - Marseille le Samedi
18 Juin, de 20 h. 30 à 4 h.
André Rian et son orchestre attractif
Le chanteur international DJAN TATLAN
Location: au siège, 33 Cours Pierre Puget
Agence Wasteels, 87 La Canebière — 50-89-12
Auprès des membres.

RESTAURANT EREVAN
**ՀԱՅԵՏՈՒՆ
ԵՐԵՎԱՆ**
26, RUE BERGÈRE PARIS 9e Tél. 770 85 81

Հայկական մաքուր խոհանոց — Հայկական ընթերցանութիւն
Մատչելի գիներ

Նրկուշաքի՝ Կարսի տօնը
Չորեքշաքի իրիկուն՝ ձիւրապար — մանր
Հինգշաքի իրիկուն՝ պատուէրին վրայ լաւաման ու զի-բոքի
Ուրբաթ իրիկուն՝ Սուրբ-Երեմի

Եւ ամէն Կիրակի տառու, պատուէրին վրայ՝ խաշ:
ՓԱԿ Է ՆԵՐՔԵԱՐԻՍ

ARMENIE 77
du 1er Octobre au 15 Octobre
du 13 Juillet au 25 Juillet
du 22 Octobre au 5 Novembre
du 5 Août au 19 Août
du 23 Décembre au 6 Janvier 78
du 5 Août au 19 Août
(pour les jeunes de 16 à 35 ans)
Renseignements et inscriptions:
mondotours
2, Rue de Sèze — 75009 PARIS Tél.: 073-30-64, 073-32-64
sevan voyages
50 Cours de la Liberté - 69 LYON Tél. 60 13 66
Renseignements et inscriptions: MONDOTOURS
POUR TOUS VOS VOYAGES TOUTES DESTINATIONS, BILLETTERIES, NOUS CONSULTER

[illegible]

ՀԱՅ - ԹԱԹԱՐԱԿԱՆ
ՑԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Օ

Ա.

Ունանք, աշխարհառանցյալ պատերազմներից, բաղադրական վերելուղիներից ինչու, դառնում են, թե՛ ամանակակից իրավունք, դատաւական անցած դեպքերի մասին: Այսօր այնպես շատ են մեզ տուտալիտ քաղաքական խնդիրները, որ անցեալը դառնում են անհետացելու ու նրանցից ձեռն չարկները համարում են լուսավորած համայնաբար կարգերի հաս - տատումով:

Ճիշդ է, կենսոլջ փոքր է, պէտք է վաղ նրա հետ համընթաց: Սուրբան, վարպետ դավան էր, որովհետեւ, ան - քաղաքական մարդու, բնութագրերի հա - մար: Երանք մասնավոր են, անցեալը մի սյուն չէ, միայն էլ պարզավոր մասնակի դասնում:

Այս ժամանակում նրանք անասում են, նաև նրանցից բացելու դասերը: Իսկ պատմութիւնը տարբերը շատ քան ունենք, մասնավոր մեզնք:

Մենք հարմար ենք՝ մարդու, ապրելու է Պետութիւնների կենսոլջ մի շղթայ է անցելու, ներկայի էլ գալիս ապրելու է Պետութիւնների անտեսելու, բարոյական եր - բառուցել շղթաներ: Նրա տեսած դասերը սակայն դատաւարակն են: Միայն է պրո - դեր, որ ներկան վերջ է տալիս անցեալի տխուր դեպքերին, թե՛ վերադարձ վնաս - չինքն, թե՛ ապագան անպարտաւոր փո - քան է լինելու:

Լինենք տարբեր դուրս: Յարգութիւն են քաղաքական կամ եր - րաւական այս կամ այն միջանկերը: Փո - փոխական են, նաև պետական կայուն կարծիքում կարգ ու սարգը:

Այսպէս մասնակի ցանկանում ենք հա - րակապի մի անպակի ծանոթ (պարտաւոր) մի շարք դեպքերին՝ ժողովրդի անցեալի, վերջերիլ այնքան լին՝ հայ - Թաթարա - կան շարադրութիւնների վրայ, սակե՛ք մասնակի: Քիւրեան դարձում գոհուր, խոր տալու ապագային - անցեալի դա - ման դեպքերը, անտեսանալի ցանկեր:

Տակաւին թուրմ են մարդկանց լիցողու թիւների մէջ 1903-ին և 1917-20Ի ա - րիւնով լին անցերը: Հայաթ՝ այսօրուայ՝ անցեալից, Հարաբար, Լեւոնային համակեր:

Բարդ է կացութիւնը, մասնաւոր, երբ դրացի կամ հետադու Պետութիւնը չհաղաքողած տնտեսական, քաղաքա - կան ու նուանդարական ձգտումներով ա - նակալ են խնամած շարադրութիւնների ու պատկան ձեռք դառնելու վրա պատմու - րոգրական կրակը: Կարծում ենք պատ - մութիւնն տալով դասերը մեզ համար պիտի լինեն խիստ խրատական:

Պատմական Հայաստանը քամանում է

երեք մասի՝ Անդրկովկաս, Պարսկաստան և թիւրքի: Անդրկովկասի մէջ էլ դա - նում արդի Մովսէս: Հայիկ Հանրապե - տութիւնը միջին դարու դատաւարու - մով պատմական Հայաստանից միայն այդ հարկերուն է մնացել մեզ իրեն: Մա - ունանք, միայն: Անդրկովկասի տարածու - թիւն է 189-000 քառ. կիլոմետր: Ան - րապետք սկսել է անունով Կովկասան լեռնաշղթայի հարաւային մասից և տա - րածումով է միջին: Արագ, Բրգալուն և պարսկական ասմանները:

Անդրկովկասում ապրում են զանազան ժողովուրդներ: զիւստիւններ են՝ Հայ - րը, Վրացիները և Թաթարները: Ան - րապետքը բաժանում է երե - ժ մասի՝ Հայաստան՝ 30-000 քառ. կիլո - մետր, Վրաստան՝ 70-000 և Անդրկով - 86-000:

« Կովկասան Ծարեցոյց »-ը 1915-ին ե - րում էր, որ Անդրկովկասում ապրում էին 1-800-000 Հայեր, 1-650-000 Վրացիներ և 2-300-000 Թաթարներ: Թաթարներն ըն - ձէին՝ Թաթարներ, Թաթիկները: Վեր - լինենք հարկաւորական ցուցեր են, ուրոյն լիցողով, դրացի պարսիկներն: Երանանք պատկանելիութիւնները դա - նէ է տալի Թաթարներին մէջ: Նրա տնի տարեցրեցի Անդրկովկասում ապրում էին մեծ թիւով Սուրբան, յուրը 500-000 թա - մանում: Երանանք, Բաղուր, Բախումի և Սուլուսումի շրջաններում: Մասնաւոր - րապետ խորը եր-նանք թիւը՝ Բաղուր շրջանում, յուրը 120-000 հոգի: Ան - րապետքում ապրում էին 150-000 Վեր - դեր, 100-000 Անդրները, յուրը 50-000 Հրաններ: ու նաև այլ աղբյուր:

Անդրկովկասի բնակիչները՝ Հայերը ժեմանտութիւն են կազմում Երևանի նահանգում, Թիֆլիսի նահանգի հարա - ւային շրջանում, Լեւոնային ֆանանում, Ղարաբաղում ու Կարսի արեւելեան մա - տան:

Վրացիները՝ Բուխուրի նահանգում, Թիֆլիսի արեւմտեան և հիւսիսային մա - տանում: Թաթարները՝ Բաղուր նահան - գում ու Գումանիկ: Իրանական շրջանում: Տեղ - տեղ ժողովուրդները ապրում էին խառն, յամակա՛ն՝ Հայերը և Թաթար - րները:

Համախառնային տաւին Կարսի արեւ - ու խորըլը զեպերը մեծ մասով էր - լինելի Անդրկովկասի բնակիչների թիւը: Թաթարները մի մասը Կարս - Սարգիս - միջի շրջաններում անցան Թիւրքիստան, որ խորը մասը հնագույն դէպի Ռուսաս - տան: 1914-ի պատերազմի հետեանքով մեծ թիւով Արեւմտասիայի անցան Անդ - րկովկաս:

Արշաւիւնան կրիւնների պատմաւոր ևս նախադու բնակչութիւնը, ինչպէ՛ս՝ Թա - րարները Հայաստանում: Կարսի հոր - րանքները կրեցին նաև Հայերը՝ Նախ - րանի, Բաղուն և Գումանի շրջաննե - րում:

Հայաստանի Հանրապետութեան ստեղ - ժանէլ լեռայի կրիւնը զարժաւ դրե՛կն միաստան էր Պետութիւն: Թաթար բնա -

ՍՈՒՏԱՆ
ԻՐ ՀՈԳԵՐՈՎ

Օ

Սուտանի Հանրապետութեան նախա - դարձ Զոր. Կաթարը էլ Լեւոնայի պաշա - տանի աջքը Փարկը, Մայիս 18ին և յա - նորոյը երեք օրերուն, պատմ. տակի մէ - յուր քաղաքական թէ անասական մար - ղի գէտերու, որ թմուրան աստուրի պարճին Սուտանն ու իր շարքերը: Թերմը երկիրներու մէջ Սուտան ան - ճին աղբաւանդէն մէկն է: Անձ զուրկ աղ - ղային կեանաւոր 110 ստանական աս - կն է: Աղղ, ինչ անգամն ոսկին դե - րկ կարողութիւնը նկատն անենք՝ մէկ ստանական ոսկին 7 ֆարսէլ համար - մէջ էր դառնալ: Ուրեմն անձ զուրկ տա - րեկան 770 ֆարսէլ: Այս հաշուով կեա - մաւոր մարդը մէջ Սուտան ցանկին մէջ կ'անցնէ աշխարհի անճին ցան կեանաւոր - րները ապաւովոր 25 երկիրներու: Նուա -

լութեան մի մասը ըմբռնողած լինելով Հայաստանի Հանրապետութեան դէմ, Խորապաղեցու, զաղկեց Թաթարը, Վրաստանը, Անդրկովկասը: Հաւատարմ - մասը վերմ մնաց խառնութիւնները:

1926-ին սովետական մարդաւորանքը հա - մարեան Ռորդարային Հայաստանի թա - րեկան թիւն էր 881-300 մարդ, 1939-ին 1-282-400, 1970-ին 2-492-000, ներկայիս յուրը՝ 2-800-000: 1970-ի մարդաւորանքի համաժանը՝ 2-492-000 բնակիչները 2-208-000 Հայ:

Ռորդարային Հայաստանից զուրկ Հա - րի ապրում են Լրաստանում՝ 452-000, Անդրկովկասում՝ 484-000: Ռուսաստանի սյւ շրջաններում ապրում են յուրը 300 հազար:

Անդրկովկասում Հայերը կենդանացած են՝ Բաղուր, Ղարաբաղում, Լեւոնային ֆանանում, նաև քոր ճանկերով (յուրը 6-000) Նախիււնանում:

Աստուրի պատերազմից առաջ այլ շր - քանում ապրում էին յուրը 35-000 Հայեր և 82-000 Թաթարներ:

Ղարաբաղում Հայերի ապրում էին՝ Աղաւաղաղից դաւաւան, Թիֆլիսում, Բախումում, Սուլուսումի շրջանում: Վը - րաստան և Անդրկովկաս նուազ փաստող են ճան Հայաստանը:

Ղարաբաղում ապրում են ստուրը Թի - վով Հայեր, Թուրանը, Թաթարները, Հը - րանը, Անանը և Արեւանքը: Նոյնն էլ պարսկայն Անդրկովկասում: Գանդը աղ - րան են խորը թիւով Հայեր, Թաթարներ: Ռորդարային Հայաստանում ապրում են ըստ վերլին մարդաւորանքի (1970) Թա - րարներ 148-000, Ռուս՝ 68-000, Գիւրը՝ 37-000 և 33-000 այլ աղբյուր:

(Տար. - 1)

դուրսն աշխատավարձը ներկայիս ու - սական 15 ոսկի է, սակայն, Սուտանի մէջ շարուն այ ամաւորակ չն տանող: Կան երկրիւնացի զաղկապներ, ժա - մարները նիւթէ, Զաւթ, քորեք խա - բրան մէջ աշխատաւոր դուր - խաւը իր ներկայիս լինելով՝ գոհանալով մի կամ եօթը յաղկով ամսական:

Եւ, այնուամենայն, Սուտան կրնայ Մերմարը Արեւելից հարցմովները չա - մարաններէն մէկը դառնալ, ինչպէ՛ս նա - ղիւսուր մասապարտները մէկ միջի: Արդարեւ, երբ զեպաւորանալիս կան ընկուրթիւնները շատ մեծ են: Նրոյն ներդրումն մէկն, սարսառնող անճան զաւաղաւորներ, - արեւի նաև Կիւրի (կղզի) պարտերէն անուր, - և անկ - աղին Կապուր Ներսիս հաւանալը: Տարփուր և Փորագրան, ապա Հաւա - կանային Հարաւը քաթարները: Հա - մար անմարդանքը տարածութիւն մը էր ներկայացնել, այնպէ՛ս, ինչպէ՛ս Մայիսը Նախաներու կեղծարարական դաւաւոր - անները: Այս լաւանաւորած հոգը ան և բարեւեր է: Այլով, սակայն զի քաթարները կ'երկեն:

Սուտանի այս փաղ Ռուսիքի դարգը - ման օրերակը էր մնայ կեղեկէ, այնպի - սին հաւատարման Անդրկովկասի ղեմը 300-000 հնկարեք վրայ, որպէ՛ս Մա - ճախերի զործառնականութիւնը քանակի էր կար թիւ մասապարտներ: Անկախութիւն ճի ցույց տալով պարզապէս և այս - դանութեան ներկայումս է և, ներկա - կան, էր տարածուի մէկ միջին հնկարեք վրայ: Սուր նման տարածութիւն մը ու 500-000 ֆիտանոն (*) յաղաքողած: քանակիւ և արմուրէ:

Ռուստոի ծրարդրը, Կապուր Ներսի - ճի արդար, էր նախանալով, ուղղաւոր մէ հարաք-ֆիտանոն յուր 1978-է 79-ին: Մա - ճը էր նախանալով 240 միջին տարը: Այս տաւին փոխին պիտի յաղկուր եր - րորդը, 500-000 ֆիտանոն: Անկախութիւն յի շրջանը, ծրարդը եւ էր նախանալով 600-000 ֆիտանոն տուող: Համապա - տասանալ տարաւորեանքը այլ ծրարի - ներ ևս հրապարակի դաւան են երկ - րաւանութիւն: Անկախութիւն էր գործա - ճին արար իշխանաւորութիւնները ձեռ - անտեսական միջնոյններու: Հայկալեւոնի համար:

Հարաւը, ֆրանսական ընկերութիւնը պաշտ - անալան ասանման են արդէն փակել ընդունել լինելու, որ պիտի մնայնք Նոյն էր-Լուսայի ճահիւնները Սովետական և այս ձեւով պիտի ցանկանէ 150-000 հնկարը մշակելի հոյ:

Այս ծրարի իրադրումն էր զաւ, ֆը - րանսական ընկերութիւնների դաւաւոր - տեսական ընդլին այլ ծրարներով էր էր հնագուցըրուն: Ըսեմք, Եւ 1970-ին, Սուտան ծրարանքն ոսկին ճան մէկ մի - լիստ արմուրթեան տարաւորած ան - ցույցած է:

թ. Ա. Բ.

(*) Ֆիտանոն = 0,42 հեկտար:

« ԵՐԱՆԻ » ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ՄԵՐ ԴԻԻՂԻՆ
ԿՈՅՐԵՐԸ

ԵՐԱ ՄԵՐ ԾԽԱՆՆԵՐԸ ԴԻՆԸ ԾԽԱՆԻՆ

Աղուն - ձմեռ այ անդար չէր Դաղա - րարը: Կայ ու կուրէն եւս զեա յանքար աշխատանք կար իրեն համար: Սուան հա - նած միայնակ Կաթարները քր անկն: Իր զաւրի տառաշին մէկ անկերը հաստատու - ան էր հիւրէ քորեկէն, մոր և քոր - ճը օրնութեան, կարդի էր զնէր հա - տեկից մանաւոր, եր դատաւարին անոյն չափն ու գրեւոր, անտարբեր ու մաղաք, ու անկն արտգրեւոր երկրորդ եր առ - ղն քաղաքում ճաղկեղէնի հորը էր սկսէր իր աշխատանքին, հիւսկն: Իր մաղաքի ու անտարբերութե միասնաւոր շրջապը ա -

տաւան միջին ու էր երկայ էր լուրեր փոքրիկ անդարներին:

Գիւրին մէջ անկանի կային այլ և այլ դարձեր այ որոյն մէջ Դաղարը ներկա - յութեանը էր փնտրուող:

Մեծ քաղաքարում տուներու մէջ ձա - ւար աղալու շառուկ երկրորդ կային, որ աստական օրուան երևույթն տաւ էր: Արդուած երկրային, զիւրիկ կարը մոր մեծները, քայց մանաւորն երկասարը - ները էր հաւաքողներն՝ հոն՝ երեւով, չոր - սով ձալապաղիկ էր նաւէին ճարէ եր - կանքները յուրը դարձն օրերուն: համար: Մնացելէ միջին պաշտանն էր խառնու, ճարտարաւ, շրջանը քորեւր կոչ-կոչ թակել երկանքին կիրարկը քարուած լայն ճակնէ մէջ: Միւսներում պաշտանն էր էր - կանքին մէկ անկերը: հաստատանում մա - նիւրը քանած քարակն արաղ, քորու կա - րէն է արաղ քորեւրը երկանքի դուր - անքանում սակ քորեւր ճարտը, կտոր - տուր, դառնած քար, դառնած պղ - զաւ:

Բարձրանալով արդեւիկ նայն չափով արաղած քորեւրն ուր խառնըր որ աստեղիկ վերկայնէր անկնա էր դառնած յորտաւ քաղաքը: Ու, այսպ էր սկսէր եր - խառնը երեւով, պարտով հարաւորեկ զիւրկութիւններով: Անուշաղթ, հա - մաղալ և քաղաքաւանակ կիրարկներու:

հնա, օղին ու զինն էր հոսէին առա - տութեանը: Ուսակի կարը անցած էր երբ ան - տաղաւորներու զիւրիկ մէջ մէկը զիւրտարը, ժիւն, պլուրը աղալէն կա - ցաւ կ'անէին:

Հոս այ ներկայ էր միւտ Դաղարը: Կային նաև խնէն ճարտը: երկրորդը: Այլ երկայ, զաղկալներէն շառու էր հա - աւաղէին որդուած տուր, տարիկ կարողով էր դաւալէին ճանն տառաշին մէջ քարի օճակին յուրը, ու էր սկսէին գործը: Սովետական քանակները քուրանքը յուր լաւիկ էր զիւրեւրին, ըրու էր կա - ղէն: Ու, այս տարի, աստեղիկներու կորէն պարտարանքում է սկսէր հոսել: Կային օրն ու օճիկը, ընդդէյն ու չալեք, նուան ու կարգը մաւ էր կարգէին այս իմաստաւորութեան:

Հոս էր նաև, այս երկրոյն - րուն, որ էր սկսէր պատմութիւն - ներու, քորեւրներ, անկնները: հնկութիւնը անհատանում քայց հնա - քորերը քարանք: Գիւրկանքները շառու, յաղաւոր խառնները զարաւորութեան յատար համարներուն վրայ զեկանք, տաւա շալարեան անոյն, հոսել իրենց հնա - րանք էին և հաղաւորէին զ'երկրներու չափ պատմութիւն: Եւ Դաղար սկսեան մէջ իրենց աղաւթ, անցուցած օրերը և -

գաւ էին այլ պատմութիւններու տառաշ - րը:

Հոս այ, անկն/զմ, մեր Դաղարը և - ղակի էր, անդրեկին էր հակառակ տար - քի էր զարաւորութեան համարն օղիկ միջին: Ռորդարը կայն էր:

Պատմելու քաղաքիկ մէջ ունէր: Հէր եւսկներին, տառաներու, մեղն անմանք մեծ մարդը կենսոլջը դրաւաւորները ան - համունով պարզար էր մէրը, ուր, որոյնք մէ լայն, տարածմ էր մեր քաղաքը: Ինչ - պէս կրնամ էր մեզ պաշտել աղբաւոր:

Ճաղից զեպաւորներին պատ, մեր վար մայրաքաղ, Պարսի Գիւրդը, - էր պատմութեան ձեւ հնկանքները քր սկսէր, պատմութեան էր լուրանը: Հէր հաղեւր, ճաղիկ անդին էր լուրանը ան թակով, փակէր: Մեկն Դաղարը քր սկսէր, զիւրկներ որ անոր լուրը ապագան էր:

Իր ապա մանկան, պիտաւոր արա - ներու, քորեւրներ, անկնները: Մեկը, մարդուր էր զիւրկն մանկանը: Մեկը, խառնը էր զանկերը զինն էր տալը կա - ղալու, ու մեր խոյրանքը անպատկան մէջ էր մար: - Ե ֆորդերը քորեւրը մեծ մեկը է, կ'անք իրեն յանալ:

ՄԻՈՒՐ ՄԻՈՒՐ

(Տար. - 7)

ՇՆՈՐՀՔ ԱՐՔ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ
ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՈՑ ԹՈՒՐԿԻՈՅ

Հաները:

ՀԱՅ - ԹԱՐԱՐԱԿԱՆ
ՅԱՐԱՐԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
0

Իրարհիմ եւ Փառա խաններն երկու չէին, որոնք ցանկանում էին քրիստոնէականացումը ստորկական մէջ պահել: Հայը դարձաւ չու. ստորկ Պետութեան, նաեւ կալուածատերեր, Թաթար կա - ների, ընկերի մեղքին: Ողջ Հայաստանը դարձաւ կէման կով մականացող կնուր տարրի համար: Հայն անմաքուր էր ու անսպիւր: Թաթարը շուրջ կրօնքի չեւտուող, ուրեմն պիտանայ եւ իշխող:

Մամադեանի Պետութիւններն էլ դէմ չէին այն քաղաքականութեան: Քրիս - տոնեան ստորկաւն էր եւ Հայաստանը: Արցախը դարձր շարժանակ: Ռուսները Անգլիոյկաւս զարկէ յետոյ զԻրախաւ - ըստ չուր լան զիշխուցի ընդհանուր քա - զաղականութեան մէջ: Թաթարը կալ - ուստաւոր էր, մնաց կալուածատիր, Հայը նրան կնկնակալ: Թաթար խանը մը - նայ խան:

Մամադեանի տարրը սիրաշուքին հա - մար որոս քաղաքականութիւնը չափաւա - րայք Թաթարին, խանին, ընկեր, կալ - ուստի Հայկական խանութիւն: Հայկական քաղաքա - կան երազները էլ յորս մեղքին:

Մամադեանի իրար, որ ստուար թիւ - իր ինտ Շահ Արսլանի ժամանակ Մեր զանգով Անգլիոյկաւս, 19րդ դարում հայաստանցիք Ռուսները կայքից, դարձաւ ինքնակալ տարր Անգլիոյկաւս արեւելեան ժառանգ, մասամբ նաեւ Հա - յաստանում, իտալ Վրաստանը:

1828ին Հայաստանը Քաղաքէնչուրի դաշնադրով պատկանաւ Պարսկաստանից, դարձաւ Հայկական Նահանգ: Երեւան մայրաքաղաքով, սակայն այդ երկուր չունէին, 1840ին Ռուսներն այդ անունը շրջիցին, դարձաւ, Երեւանի Նահանգ, ան - բաւած մասը Ռուսաստանը:

Դարաբարի միեկնեցին, որոնք Պարսիկ - ների ժամանակ ունէին որոշ երեսանե - ներ եւ արքանութիւններն ուստական կրօն - ականից յետոյ յանդիմանի կողքին իրենց տառնամանաւորութեան եւ դարձան դուր - նապատներն Ռուսաստանը: Հայերը իր - նեցան արքանաւս ինչան:

Իրարէն թրկի, Մկնտա Բարապետի, Յովսէփ Եսայ, Գրգորաւսի, Երեւոյ Աշ - տաքաւանի, Գրգորաւս Լաւրաբանի քա - ղաքանակի թիկնոր պարտակի անցան: Ու - ղիգիւրկանան Հայաստանը դարձաւ Ռու - սաստանի արքանաւս ինչ հաղաւար:

Ճիշդ է Ֆիդիկաւսն ունէանաւ, վը - տանըր վերացաւ: Հայերի համար, սա - կայն քաղաքական որեւէ անտանձնաւոր - չեալ ինչան էլ չունեցին: Հայերը դարձան սակական հայրաստանի կայս - րական Ռուսաստանի:

Միւրեւ, Անգլիոյկաւսի դարձումը Հա - յերն եւ Անգլիոյկաւս թաղաւոյն ստացող ինչն ուստական ծառայաւորաւ քաղաքա -

կանութեան համար: Երկուր տարրին իրաները օրդարորդեցին նրանց, մա - նաւորապէս Դարաբարի միեկնեցին: Շը - ուայ խառնաւոր տուին, Անգլիոյկաւսը դրակուց յետոյ, ամէն ինչ անտի ողջ - պիակ դարձաւ: Փոքրեցան, ուստական քաղաքականութիւնը Անգլիոյկաւսի զը - իրանութեանը հանդէպ, մասնաւորապէս Հայերի:

Անգլիաւորեան Ռուսաստանը երկը որոշ յալ միարկրում օսնոր զգիւր Կրօ - ցիները, դրան նպատակին կեկեցին, որ, ուղղափառ էր, նման ուստական, նաեւ վրաց արդաւարանութիւնը, որը խաղա - թիւ էր ներկայացնում երկրում: Մայն արդաւարանութեան խաղա մասը դար - մաւ ուստական պատանայ: Ռուսա - կան որոշ կատարելով, միեկնեւ լա - մանակ շատերը մնացին նաեւ իւր Կրօ - ցիներ: Օրդարորդեցին իրենց զիւրերն ի իպատ իրենց երկրի:

Հայերը ընդհատական գուրի էին աղ - նաւականութիւնից, փաղաքիկ միեկնե - ցիները, իրաները սակէ կրճատուէին էլն ու շատերն զգիւր արդաւարանի արտա - նալիւնեցին:

Ուղղափառ կեկեցին էլ Հանդուրեւ խառնաւորեան կեկեցին: Չունէին ղեկավարութիւն, որին կա - ընդարկում աստ Ռուսը: Մի քանի ան - ուստի Հայ զարգիւրներ էլ, զԻրախաւս արեւել շաւ Ռուս էին, մաւ Հայ: Յանդուր էին նաեւ պիտանայ պարզում - կաներ: Հայութիւնը, աստ կառավարա - թեան ունէին քաղաքական վտանգ էր: Գոտնուրով թրքական սահմանի վրայ, Հայերը կարող էին չորս կայսեր սող - ընդ Հայրիկեան միւսա հառաւորէին: Հետ սահմանի արե կողմը եւ արդաւարանի արտա Հայաստան ունեցիւ եւ միջնադարի ի - բարաբարութեամբ անդաւորուէ Ռուսաւ - տանից էլ: Այդ պատճառով ուստանայ ի - ռենց քաղաքականութեան մեծ գուրի ու - եցին: Փաղեցին Հայկական դարձեցին, զիւրեւ համար Հայերն արդաւոր գա - տաւորութիւնէին:

Ինչպէս Սովետի կառավարիչէ՝ Դոն - դուլով - Կարապետն էր ստա՞մ հանցոյ դարձեցին դորձիւք եւ դարձիւ հակա - կառավարական պրոպագանդիս:

1885ին փոփոխեցին Հայկական զարդ - ները: Երկու տար յետոյ Կիրաբան - ցին, երկու փոփոխուր: Համար 1896ին եւ երկուր ժամանակով:

Հայութիւնը քաղաքական դարձեց էր արարում: Արեւմտահայութիւնն երկուրից մէկ էր:

Միջնադարին սեղաններ թնուեան նիւթ էր Հայկական հարցը: Դժբախտա - րաբ Ռուսաստանը միւտ թնուի մնաց մեր հանդէպակ լոքանով-Ռուսաստանիւր: օրերին իրանեցի Սուլթան Համիդին Հայերին կատարել: Հայաստանը զնոր էր Ռուսաստանին ստանց Հայերի: Ռուսաստանը Հայանց Հայ յեղարի - խախտ շարժանութիւն, Հայ քաղաքակ - մաստաւարանութիւնը, կեկեցին, զիւրն ու դրականութիւնը: Տնական թուական -

ներեց արդէն աստ մասնուր մեկաղորում էր Հայերին « անձաւորաւորութեան » մէջ ու փրատաւոր ուստական քաղաքա - կանութեան, օրմեմ պիտէ էր Հայանդի Հայերին ու Հայաստան էին յարկերի կա - ղիւք, մասնաւորապէս, լանուար, զիւրաղի ու մասնաւոր յեղարիստաններին: Ուղ - զարիտ կեկեցին սիւնը թաղանցիկ իւր գիւրք: Ստուար երկուր նաեւ աստ դա - թաւանները երեկուցին Հայաստան եւ ան - դարեանեան ստուաւոր Հայաստանում, պատանա դաւանով յոր զԻրանութեանց: Սիւնեցին Հայանի Հայ հարուստներն, արդիաւորեցին իրենց, անտա՞մ օրինակը և փոփոխեցին սահմանափակուր Հայերի ի - բարաւորները:

Ինչպէս Պարլիցներ, Կովկասի փոխա - քան, ի լուսնայ այդ յարկի դրակա՞մ տուեց սպալան - կեկեցին: Կառավարեցին 1903ին, օրդարէց այդ կալուածներն եւ կառուաները չորմածուէին յեղարիկաւս նալաւորանութիւն համար:

Իր լանիս նպատակները շարժողիւ հա - մար աստ կառավարութիւնը զիւրեց նաեւ ուրիշ սպալանեան միջոցի, դրացի հաւ - մեղական տարրը: Թաթարները, իրանց զիւրի Հայերի զգէմ հարձից հայ-թա - թարական ընդհատեցին: Միւրեւ այդ տուր էր անեցիւ Հայ ժողովուրդի լանու - ստանում Ռուսներն զգէմ: Հայերը նորեկ տէր էին դարձիւ իրենց իրաւունքներին: Կիրաբանեցին էլն Հայկական դարձեց - իւր, եւ էին ստացուի կեկեցիական կալ - ուսմանը (1905ին):

Ճառագայտ անկայն աստ կառավար - թիւնը Հայերի իրաւաւորութիւն եւ թա - թարները միջնուրով ցանկացաւ խաղաքա - կան Հայերին:

1905 Փետրուար 19ին սխալեցին կալ - ները Բաղում: Ընդհարումները մասին խաղաղութիւն ստա՞մ, ինչ քանի անքանի եւ Թաթարները մասին:

Ինչպէս ընդ տուցին, Թաթարները մեծ մասով սպալում էին Անգլիոյկաւս արե - կաւում: քաղաքան երկուր նաեւ Հայաստա - նում եւ Կրասնովոսում մասնաւորով Անգլա - ներն ու որոշ թիւով անհաւանականութեան Հայերի նմա, նրանք կրօնքի շարժիւ կա - ռպոցան տուեց լուսնայ գաւառով Անգ - իւրկաւում: Թաթարները մէկ մասը զիւրալիներ էին, փաղա՞մ զալաւան, Թաթարական խաղաքանութիւն: Անտ մա - մանակ քաղաքանում էին իրենց համարի Հայկական լանուրը, սակերով իրենց հանապազուի վրայ ամէն ինչ:

Թաթարները զիւրալիներն էին խաղա - թիւք, ընկերը ու մասնաւոր կերբը: Մո - լիւստից գաղաւորաւ սպ ընդաւառց էր - կառավարին երկուր դարեւ պատանա - ջին զրկանութեանը, ի մասնաւորի՝ Հայերին: Ռուսները Կովկաս զալով Հայ - դրականութեան մասնաւորական այդ տար - իրաւաւորէին խաներին, ընկերին, մա - մեղական Թաթարներին թեւաւ պիտէ: Համար մասնաւորական թրքալիսից էր Կարալիստանից:

(Շար. - 3)

« ԵՄԱԴԱՆ » ՊԱՏՄՈՒՄԱՐԿՆԵՐԸ

ՄԵՐ ԳԻՒԼԻՆ
ԿՈՅՐԵՐԸ
✽

ԵՐ ԵՐ ՄԵՐ ՄԵՐԱՆԵՐԸ ԳԻՒԼ ԿԸ ՄԵՐԱՆԵՐԸ
« Եր ինչույն եւ սա զալիւք լուսնանե - րը, - կայսրցիւք - եր եւ որոնց կողմէ ստացին եւ այդ անդաւորներ: Եր եւ ուրիշ՝ ունեցին եւ այս անտա - նաւ տառաւորութեանը ծաղըր: Գիւրան - զիւրի, մանապոյն կոլբը որ մը օրանց լուսնով ունի՞ւք... ունի՞ւք, օրմէ՞ մա - մանակներն այս անդաւ Հարաւորութիւնն - րը, օր օրանց հարցուցա՞մ էր զուր ձեկն ինչպիսիք, դարձեցինք... »

Չնոր մայիկ ընդ մարդոցմէն շատեր լիւրեւոր էր ծիծաղելի անոր այս խոսե - լանք վրայ: Սկիւրը շրտած մարդու տառաւորութեան նմա, էր տրամադակն տակի « ինչպիսիք կարծեսանները:

— Բաղաւոր, գալիւ աղաւոր ուղիք էիր, արեւն է հրաքցեցիր ըմ Պերսն կէկն - տիւրն:

— Օր մը նորս գալիւ աղաւոր անոր ստ - կէն արեւը էր քալէ շատուտ վրայ զե - տիւրն էր նստեցի, օրմն կնաւոր էր եր - կու՞ն ի զեկ թէ՛ անչեւ անիտի վրայ նըս - տիւ արեւալիս: »

— Հնոյն-ից հայ երեկներն մաս պիտի կարէին քաղաքականութեան:

— Որոնք եւն այդ Հայերը: Այդ Հա - յերան մէջ մեր զիւրցած, հանցեցած Հա - յերն մէկ էին: Անոր կը հանչան իրենց ընտան մարդիկ... »

— Միւրեկներն ստաւարէր է մեր ստա՞մ - նորէն ուստեղներու փոխանակում կա - տարի, օրդիւրի մեր տարրը սակէ լաւ եւ շուտ արքանան թրքերին լուրիւր:

— Լրականութեան ինչ զայնիւք միջոց... Թուրքացի տաղաւան լա՞մ հօնանք... »

— Օր, որ մեկ այդ էր տրամաւոր... Եա - ղա՞ւ... Հայերստ մէջ ուստեղներ, թրքալիստն էր զայնիւք... Լա՞յ թիւ քաղաք, որ Թաղաւոր մտնուէ է... »

— Այ՛ մարդ, կը դարձանք յոսանա զիւրալիստներն օրման, ա՞յդ փայ, երբ էին տանել, լէ՛ս այ լուր կըստ փաղա - խալիստներն: մասին, մէկը հարուստ լուրքաւոր էին տառաւորութեանը մասին, Սահմանադրութեան շարժիւ մեկը ը -

ԳՆԱԼԱՓԱՐԱՊԱՆՏՏ
ՏԻՏԱՆԸ
0

« Ճառարու վրայ, թիւիս ինմ մեկունը ստի իլին »

Լեւ մը վրա: Սփիւրի, մասնաւոր ծրարաւոր մեր իրաւաւորեան մէջ, մեծ Հայ մը ինուս:

Մեծամտում ու երկաթի զիւր մը, որ անդաւոր անշուքուր էր հիւնեցի՞ր, մեր արիւնին, մեր գոտին եւ խոլիքը:

Ճառարն ինեւա՞մ գրէր ձեռքին:

Հայրիկեան թիկնորն էր, որ վերին կէս դարաշրջանին, զիւրը փորձուա - լուր, իր խոլով ու հայկական արե - նաւ դարս մեկն քանի վեր դաւեց:

Պարագիտաբալաւ տիւսան մէկ էր, որ մեծ փիլիսոփ ու անոյց նախաւոր - ներով, տրեցուտ, տարեցուտ ու գործիկ յանուն Հայ ժողովուրդի քարաքոյնի ու արդար իրաւունքներուն:

Հայ մամուլը որ վերինը ընդդէմ կորեւ - ցուց:

Երկի՛ փիլափին, հայերին լանուրն ու ձարեւոր մէջ, կուր կը մգիք յանուն մեր յաղաքականութեան իրաւունքները:

Պարագիտաբալաւ այս տիւսանը, այդ նոր նախաւորներն էր, որ անոյց վեր - յար, հայերին հաղէն ձեռու, հիւնեցի՞ր « Յաւապա՞մ » վերքին իրաւաւորան մնաց:

Պալատանուր մը օսէր « Ճառարն » հա - ղեց: Վայ երեւանաւորան, օրմիւ հե - մարալիէին մաւ մայիկ... »

Լեւ մը վրա: Հաղց պատմութեան ու մօտիկ անցիկին լուսնանեւ ու լալ - մամուլաւ զիւրաւոր մը վրա: Եր մա - ուսն լուրը երբ դաւաւ հարաւ, մեկը, որ կը հանձնարէին զիւր, արտաւ ը ու - նեցիւք, որ սա՞մ վերքին հոնուտ ու իր փիւրքը մոլորմ, կը միւտան մեւ մե - ծերուն: Ե. Մխաթեան, Լուրքալիսի ծո - լանեան, Սարգիսեան Ե. Շահնուր Բ, Մխաթեանի եւ Հրապ Սարգիսեան, Ա - լիսիւսն եւ Ե. Պէլիկեան լուսնան: Եւ զգիւր արեւին Արցախի մէջ, լուսնեան մէջ թաղաւորէին:

Հ. Սամուել հիւնեցի զիւրին կը որոն խաղը, ամէն սաւաւտ Ճառարն մէկ տաները էր ընկերի՛ իրրաւ անհաւան - ստանց իւր կարաւանի շրջաններու: Լա - տապալաւա ս ե զ ս ա ի զ եր արդ խաղը եւ փաղաւան մեր դրուլթեան պար - ճաւը:

Պիւքան, այնքա՞մ կը հրճուի կըր զիւրն ու դրականութեան ըմ է խնի՞ք էր երեւում « Ճառարն » մէջ:

« Ճառարն » ծձ տարաւոր անընդա - ներկայութեանը, Դաւիթբեկեան անքանի զիւրաւոր, խա՞նու, մարդիկն, թոր մեր Հրաւոս - Սամուելը լիայ այլուս:

Յարգուր եր յիշատակին:

Ս. ԼՆՏԻԿԵԱՆ

մարտում արտաւորեան մասին: Հայը, այսօր երկիւստեան ծաղալս Հայը չէ: Հայը, այսօր տուրի, հօտի, արտի, այլիկ տէր է: Հայը, այսօր, ա՞յն տեղ խաղը, զայն ունի՞ւք... Հայը, այսօր, նախկին դերը կրելու, ի հարկին զայն դորձանելու իրա - վանք ունի: Ինչի՞ք էր մտաւալ այսօր « Կովք » մարկի զիւր քանցը, պարագա, սաւա, լիւսնայ լուսնը եւն այս յարկը, ինչպաւ մը շուրի՞ն այդ երեւոյթները... »

— Այո, այդ յարկը ճիշդ էն, այդ յարկը երեւոյթները կան, զոյգութիւնն ու - նին, « Ճառար »-ն: Սաւաւտ օրմն, ու՛մ, կարողութեան այս յարկին: Բայց զայն որ խոլեւի ին պարկեր, անհասուն է ինձի համար, հեւանեան է: Կովք, երբ մարկի զիւր գիւր խոլեւի, զովիկ դորմ է, մափաւարկին դաւաղում է: Բայց... լուրջ զիւր կը գիտի ինչի՛ հա - մար, « Կովք »-ն, ցուցանումը լուսն - մար... Կիւրիկ օրերը լուրջ գալուրը Թուրքներն սալին ճառարմա՞մ արքը - լու համար... »

« Ճառարանուր », մեր ընկեր Թուրքը չեն գիտեր թէ՛ մեր վրայ քանի՞ կով, կը կով գտնէ ունի, կայ, լուրջ լալ գիտն թէ՛ քանի՛ գիտ, որոնք կը պատկա - կանին այդ զիւրը, նախկին անոյց տե - րաներն... Սեւա են լուսնանք... վա - ըն տալանայի մը պարագային, կրնա՞ ի Ե -

րեւակոյլի՛ ինչ կրնայ պատմի՞ մեկ Այս եւ մասնաւոր լուրքալիսի մէջ... Ար մասին մտածմ էր, կը մտածէր... »

— « Երկուրի՞ք », « Սաւալի՞ք », « Կիւր - չէին իրեւակայն սաւալ պարագայ լուրք եւն:

— Այդ յարկը երբ պարագայ լուրք չեն, լուրքան երեւոյթն, զայնք զիւրաւորե - ներ են մեկը, մասնաւորապէս Հայերն համար: Թուրքը Թուրք է, Թուրք չէ մնայ, այս ե իմ խոս համար: Թե - դրաւորով ունի իրաւաստանքներն, զոյգ զպերեան կոպիւր ին փիւսմ, ճառար - փայտովը ու՛մ ինչ արտիկով զանքը յարեւ արդաւանք, - Տըմբ մեր հոնու մտաւալ, կարողութե՛ր, արեւեկի՞ք մեր արեւաւորութիւնը, զայն սալէ անցիկին... Մի հառաւոր ոչ ոքի, մի հառաւոր ճա - ղիւր անդաւորանում զարարուր տարրերն... ու՛մ տուրք մեր երեւակայն կոպիւրե - ներն... »

« Եւ հառաւոր ու՛մ մասնաւոր Թուրք կրնում արարաններն, անոն կրնէ մնոյ գալուք մը պար ըմ կրնէ խոլիւս, դարձում զիւրիկ խոլեւի: Ա - սիւր ինչի՛ք մեկը զիւրալիսի... Կրնա՞մ Թուրքը Թուրք է, յալիւսանոյց Թուրք էր մայր իր յարկը խոլեւի: »

ՄԵՐԱՅ ԴՄԱՃ

(Շար. 9)

ԶՈՒՂԱՆ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

NOGENT-SUR-MARNE

Աղբիւ - Սեան ջրատարի շինարարական խնամանքները՝ Աղբիւ և Մայիս ամիսներին, յաջող ընթացած են Վարդան - Վիպի և Կարմրաշէնի թափներում մէջ Վարդանովի երկ լիւց փառոցով ախտանոցները բեր լիւց փառոցով խոյանցած են 98 մէրի Կարմրաշէնի թիւ երկու և երկ փառոցներում Կուտոցանի թուրք ախտանոցները վերցած են։ Եւսիսի մէջի դրութեամբ Ջրատարի երկարութիւնը հասած է 47-285 մէրիի։

ՕՐՈՒԱՆ
ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԵԴՄԱՑՈՒՄ

ԲԱՅՅ ՈՉ ՈՐԵՒԷ ՔՆՈՎ

ካርህኒ ቶኮሞሊያ

Q

Թաւաղայի մէջ ժիւար եւ Բրեժնեւ
ի վր խուլեալ զրոյց ունեցան քանի
մէջ մէկը իր գորբին վրայ մնաց, ինչ
ը բոլ յարկ տուաւ խորհրդային ղեկա-
ւորին, նոյն ժամուկը. «Ժիւարին հետ
մէկը բաներ լսինք, անհաճոյ բաներ
գործէ, բայց անկեղծօրէն խօսեցանք»։
Դրանցայի նախագահը չորս պայման
էլ ղեջ հաստատեց՝ բնագործ մը ստո-
ղելու համար մըղմագման չորով.—

[illegible]

x

Երկն օրը, Բրեժնեւ այցելութիւն մը
 Երաւ Երաւի որմէ նուէր ստացաւ
 Երկն հին ժամացոյց մը մեծարժէք եւ
 Երաւաւորութեամբ՝ Պրեկէ-Երմէ : Փոխադար-
 Երաւ Բրեժնեւ ալ ոսկեկոտ ծաղկաման
 Երաւաւորութեամբ :

Իրիկունը նվազեց մեջ ճաշ մը կը տըր-
նէր 150) հրաւիրեալներու եւ բաժակ -
տանք կը փոխանակուէին մինչ նոյն ա-
միս Թեաթի Թարաւորին մէջ տասնեակ
է քառասուն մտաւորականներ բարեւ
գովազան երկուրթ մը կը կապուիկրպէն
եւ կուլայն վերաբողոյնեալ » : Փիէր
Է, Սարգիս եւ Իոնէսկօ կը մասնակ -
նէին այս ետեւ Երեւան

[illegible]

ፋኔቡህያታግ

ԵՐԵՒԱՆ (Արմէնփրէս, Յունիս 10-14)

Լ. ՀՈՒՐՈՒՆՑԻ
ՊԱՏՄՈՒԱԾՔՆԵՐՈՒ ՀԱՒԱՔԱԾՈՒՆ

«Հայաստան» հրատարակչությունը
ընծայած է Լեոնիդ Հուրունցի «Ասք
գիւղի մասին» գիրքը, որ Նորաճնցի
րուներուն նուիրուած պատմուածքն
հասարածոյ մըն է: Մեծ տեղ յատկաց
յած է հեղինակը Ղարաբաղի ներկ
եաների մասին:

Բաւի՛ր մը տոյմս

ՔՈՒՐԴՈՅ լազազորներ կորցրեց փոքր աստուծոհեան հողի վրէժէն իւր շարժումներէն, մէկ քաղաքով քիչ միտ ածիւր Յիւրիսի տրուած է Հանքը: Սպասումներն ճախարարութիւնը: տալին նախադրութիւնը եւս
Կիւսիսիւր Օւռուիկ եւ մեր ինք ծանօթ Փարսիկի նախկին ղեկաւան Հասան Էլ: (որոն անտուշ յաւիտեան կարգաւ տր մնայ Մարտիկ) Կիւսիսիկի Յուշաւ մանկին, չափիւր իր ճշտագործութիւնը եւ յանձնող Պաշտպանութիւնը: լազիկներ պիտէ Է անտուշ վախաւքը: Կիւր. Ժողովրդի կորցը, ուր 12 մարդ պատիւ ինքնիւր, թաւշ չափիւր պարտը: Դուրսիւր եւ յաւայաւ որ կեանքան լրջեա նախկինը ծնուալ պիտի թաղեանք տն վախ, տրուած լրջալով երկրին անտուշ եւս սպէտաւոր վիճակը:

ՄԱՌՆԷ կերթալով ձայն կը բարձրացնէ Մէկերանքի դէմ: Ձայնասփռեալն էր զի ինչ էլ վարանաւ ըսելու: Մէկերն որ իր կուսակցութիւնը քաց չէր: Եւ ու ընկերակցականներուն: Կըսէ նաեւ.

Մէկերան չուզեր այսօր ամսանոցն չստարակոյ Մարգիւր, որ ԴԶԻ՛ն այսօր մէկ ըրարիկիտիւնն է պէտք ուր որ Մէկերն կըր իշխանութեան զուրկ դալլ յանդա՛նաւտելը դորձէ: Մտալն էլ ծածկեր էր ինչ ինչն մէկն: Երա՞ծ ի՞նչովալլուր չէ՛ այլ շատ կարեւոր տարակալածութիւնն կան:

ԱՄԻՆ ՏԱՏԱ. նոր մեղրալուսնի մը
է եղեր ըստ վերջին տեղեկութեանց, զ
տուաւ Սեպտիմ Արտաքին նախարար

Ֆ. ՄԻԹԵՐԱՆ Փորթուկալ կ'երթայ
կու օրուան ալցելութեան համար:

Օ ՏԸ ՍԷՆԻՆ Համայնավար երեսփոխան
Տիւ. Գրիգորյանը կը պահանջէ որ կողին թա-
ղապետական ընտրութիւն ըլլայ Իսի-
Մուլիոս եւ քաղաքապետն ու թաղապ-
ետական Խորհուրդը Համակերպին վա-
հական միջոցին:

ԵՐԽԱՐ որոշած է ամրան համար հ
տրտան եղողներուն համար յատուկ ն
րաներ յատկացնել Եան զիւրգէն ն
համ : Մանուկ ասուկան ընկալաք
բար պարգեց իր բոլոր ծրագրերը
լրաց զեղեցիքներուն եւ փարեցիկ
կանանք ալ արտակալու համար :

X

Վ. ՄԻՐԱՔԵԱՆԻ ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
ԶԵԽՈՍՆՈՎԱՔԻՌՑ ՄԻՋ

Չեխոսլովաքիոյ կարգ մը քաղաքներ –
 ուրտէ՛ք «Ռիկիդիկա» եւ «Թրավիխա»
 օգիւծներէն ներկայացան մասնակցելէ
 ետք թնորդ Վահան Մկրտչեան Երեւան
 Վերադարձած է Չեխոսլովաքիոյ տեղա-
 նիսի մամուլով ինձ դորտաւարելով արտա-
 յայտուած է ճայ արդեստաւագէտի մէկ-
 ուսարտնէի խնամք մտայն։ Սոտ առնենք
 «Ս. Մկրտչեան Հոնդարիւր կըրթայ
 «Թրավիխա» օգիւծներ ներկայցածման
 մասնակցելու, ճամար։

ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԱՄՍԱԹԵՐԹԸ
ԶՈՒԱԲԹՆՈՑԻ ՏԱՃԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

[illegible]

x

ԱԼ. ՍԱՀԱԿԵԱՆ՝ ԽՈՐՀ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԼՍԻԱԳՈՅՆ ԼՐԱԳՐՈՂ - ՆԿԱՐԻՁԸ

Պրիստան պաշտօնատիրերը «Սոցիալապիլան
ժողով» (ՀՈՐՏՆՐդալիլիլ լուսանկարչու
Յիւն), ինքու Միւլիթան լուսագործի լր-
ապարդող - նկարիչ Համարած թիւիլիցի
լիլիթանդր Սահակով (Սահակեան), ա-
նոր նուիրելով լուսանկարներու ակնար-
կը: Ալ. Միւլիթան կ'աշխատի Վրաս-
տանի տեղեկատուութեան գործակալու

ՎԱՏԻԿԱՆԻ ԹՈՒՐԳ
ԴԵՍՊԱՆԻՆ
ՍՊԱՆՈՒԹԵՆԷՆ ԵՏՎ

Պալատյ վերջին քաղաքերէն (Յունի
17-18-20) կը քաղենք հետեւեալ յուրերը

ՀԱՌՈՒ — Վաթիկանի մեծ դեսպա-
րան Զաքարյոս պապության ֆանդի չորսը
մեկ լիվանդի կը չորսուան հաշիւն մը այժմ
նոր յայտնութիւն մը երեւան կուտ: Պա-
ստօնապաշտ Ժողովուրդացիք թէ Զաքարյոս
պապը աղաքահանայ զոտուեցաւ մասն
քիւրքի մօտիկ Պառի մը ճակը: Եւ յի-
շմութիւն հաւուրուեցաւ թէ Գրեգորեան
մէջ լինուած ինքնապարծ աղաքահակ մը
է ան, Գ մ մ-ից, Ե վրան դրուած Մ
խորհրդակցութիւն: Գրեգորեան մէջ լինուած
այս աղաքահանայի է որ Վաթիկանը կը
կաճ է քեսան Քաւան Զաքարիոս վրայ:

Միւս կողմէ, խաղաղեան ոստիկանու-
թիւնը թրջական իշխանութեան գլխակի
Հոռմ քնակող կարգ մը թրջայեցի-
մասին տեղեկութիւն ուզած է: Խաղա-
կան ոստիկանութիւնը մինչեւ այս
իրրեւ փաստ այս ատորձանակը գտած
միայն:

Թիֆլիսյան կը գրէ. — Արտաքին նախարարութեան պաշտօնատեսները վերջերս իսկ պղտուքեան չարահայտները մտաւանի իրենց պաշտօնակիցները, Հայոց ահաբեկչական արարքներուն դէմ, պաշտօնյեկն որ ապահովեան չափ խիտ միջոցներ ձեռք առնուին թէ՛ դէպքագիտական անձնակազմին եւ թէ՛ շէնքերու պահպանման շամար:

Արտաքին նախարարութիւնը արտա-
սահմանային ամբողջ կազմակերպութեան
ընդունութեան ազդանշանն է հրաշքը ուղ-
ղված է այն առթիւ, որուն ամբողջութիւնը
« Հայաստանի Արտաքին գործերի նախարար-
ութեան ղաղախէ կազմակերպութիւնը պի-
տի շարունակէ իր ահաբեկչական արար-
ները եւ պատրաստութեան ձեռնարկած
այն նպատակով: Մասնաւոր ժողովներ կ'
գումարէ եւ քննարկելու իր մշակ:

Ասկէ դատ, Արտաքին նախարարու
թիւնը յիշեցուցած է թէ պէտք է զիմ
տեղական իշխանութիւններուն, որպէսզ
սպառնալու թիւան միջոցառումները կրկ
նապատկուին:

Թեան եւ միջազգային ցուցահանդէսներու եւ մրցումներու 71 փկալականներու

x

ՀՐԱԳՐՈՂ ՍԻՍԱԿ ԹԵԼԱԼԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Երեւանի մէջ մեռած է «Արմէնփրէս»
աւագ խմբադիր Սիսակ Թեւալեան: Ող-
բացիալը ծնած էր 1911ին՝ Սիւս 1947ի
ներքաթիւնով Հայաստան մինչև ի-
կեանքին ղերջը աշխատած է պետակա-
նոցիկատուութեան զործակալութեան
մէջ:

X

ՌԱՅԱՅԵՒՆՆԵՐ ԿԱԶՄԱՆԵՐՆԵ ԶԱՂԹՈՎԱԿԱՆ

Սահ - Փառլոյի մէջ տեղի ունեցաւ
Ճատարակի միջազգային մրցումները վեր
գրասով են Ռաֆայէլ Կահանեանի յաղ-
կանութիւնը:

Imprimé sur les Presses
DU JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

et envoi contre-remboursement Fr.75 + Fr 7 frais d'envoi.
Vous pouvez nous écrire pour tout renseignement à
CELIGNY, BOITE POSTALE 9. 94130 NOGENT-SUR-MARNE

ϕ, II

ՆՈՒԵՐ

ՄԱՐՍԻՅԵՆ — Պ. Վարդան Պանտիկյան
եր գրական Դասիկի ծննդան քիսմա՝
հազի առթիվ 200 Քր. նուրբա է Մա-
կոյի Տան Վասպուրական արտին, 200
Քր. Վասպուրականի Հայրենակցական
Միության և 100 Քր. Երասմուսին:

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՐԱԿԻ

Մեն — Շամունի ընկ. Մարգի Ընդհի-
նան փոխան ծաղիկի 100 Քր. կր նուրբ
Երասմուսին ընկ. Մարտիրոս Չափայանի
(Վիեն) ժառանգ առթիվ:

Հ. Յ. Դ.

ԻՍԽ — Հ. Յ. Դ. Իսիկ Չափայանի կո-
միտեի փոխը այս Ուրբաթ, Յուլիս 1,
ժամը 20-30ին սովորական հաւաքան —
զին: Կր ինքնուր ճշգրտան ըլլալ:

ԼՈՍՏ ՏԵՍԱՍ

ՆՈՐ ՍԱՒ ՄԸ

ՆՈՐԱՅՐ

Կնքի 12 ժողովրդական երգեր —
Ստանալու համար կարելի է դիմել
հետևյալ հասցեներում —

Paris
LA CAPPADOCE
3, Rue Marivaux,
Tél.: 742-83-65
EREVAN
26, Rue Bergère
Tél.: 770-85-81
AIDE - SOCIALE
77, Rue Lafayette
Tél.: 878-02-99
LIBRAIRIE PALOUYAN
9, Rue de Trévise
Tél.: 523-24-97
LIBRAIRIE SAMUELIAN
52, Rue Mr le Prince
Tél.: 326-88-65
ALTOUNIAN ONNIK
130, Rue Jean-Jaures
Arnouville les Gonesse
987-08-73

Marseille

MAGARIAN
9, Place des Vergers
Garge les Gonesse
Tél.: 986-49-71
MAISON DE LA CULTURE
12-14, Rue Saint Bazile
Tél.: 50-15-09
JOURNAL ARMENIA
2, Place de Gueydon
Gardanne

Lyon
Super-Marché Bahadourian
20, Rue Villory
Tél.: 60-32-10

Հայերը

ձեռնաստիկի Բ. կաշանին

Սույն Փափախանի պատրաստած լա-
տադիրը՝ Հայերը, կր ներկայացուի ԱՆ-
ԻՅՆ 2 Հետախույզի կայանին Ուրբաթ
Յուլիս մէկ ժամը 18ին:

ՇՆՈՐԱԿԱԿԻ

Իսիկ Հայ Մակոյի Տան վարչութիւ-
նը չորհրդակցական առաջն է Հ. Յ. Դ. Չափայանի կոմիտեին 300 Քր. Հրապար-
Ստանի ժառանգ առթիվ փոխան ծաղ-
կապանի:

×

Մարտիկ Մուրադ — Ռաֆայելան Ա-
շտիկապա Մուրիկանը չորհրդակցա-
կան առաջն է Արմ Շէրիկանին 100
Քր. Հայի Մուրիկանի ժառանգ առթիվ:

×

Անտոյիկ — Մարտիկ Կապույտ Սաշ ըն-
տերանակցական առաջն է Հ. Յ. Դ. Չափ-
այանի Բաշտիկանին 100 Քր. կր մեր
ժառանգ նրա տարեգրանին առթիվ և 100
Քր. Կար Փորոտանի ժառանգ Տրդ
տարեգրանին առթիվ:

ՅԱՒԱԿՈՒԹԻՒՆ

Կապույտ Սաշի Իսիկ ժառանգի իր
կոմիտեի Տրդ-Բաշտիկանի ժառն և ցա-
րապետի և Կր լաշանի Իր ընտանիկան
պարտաւորաբար:

Այս տխուր առթիվ 500 Քր. նուրբա է
Իսիկ Հայ Մակոյի Տան:

ON RECHERCHE

Recherchons de suite (travail définitif
des Septembre) Retoucheuse qualifiée.
Références exigées.

Boutique LADY-BELL

206, Bd. Jean-Jaures
92 BOULOGNE
Tél.: 603-90-21

ՍԱՄՈՒԷԼ-ՄՈՒՐԱՍՏԱՆԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Բացուած են 1977 — 1978 ուսում-
նական տարեկան արձանագրութիւնն-
ները ցերեկային և գիշերային ու-
սակողներու համար: Իրենց գա-
րաւիքը արձանագրել փոփոխող
ծնողները դիմեն վարձարանի Տնա-
լուխան:

26 Rue Troyon — 92310 SEVRES
Tél. 027-68-28

Imprimé sur les Presses
du JOURNAL «HARATCH»
83, rue d'Hauteville 75010 Paris

ՄԱՐՍԻՅԵՆ Ս. ԳԻՐԳՈՐ ԼՈՒՍԱՆՈՐԻՉ

ՀՅՑ ԲՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Մամիկապաւոյի, Կախիկարաւոյ
Կնքի 101, 81րիկայ
167, Ave. des Caillois — 13012 Marseille
Tél.: 93-50-91

1977-78 տարեգրանի արձանագրու —
Բիւննիկը փոխան են:

Վարձարան, ճանչցուած ըլլալով Պե-
տոնին, կր կրորդէ ֆրանսական ա-
նգլիական ծրարիւր: ուստի նախակրթա-
րանի չրհանուարաւ աշակերտները կ'են-
դուտին Վիեննայ մէջ առանց որեւէ
քննութեան ներառուելու:

Անորան Յորիկան հայ քաղաք Մի-
արանութեան նպատակն է ապահ մա-
նուիւնը և քաղաքներուն հայրական
տոնակին գաղափարակութիւն համար:
Այս իրենց ներկայիս կոչումին սիրով
արձանագրու՝ հաստատուած են Ֆրանսա
1958ին Մարտիկ Պոմիկ կանաչագոյ ար-
ուարանին մէջ: Ի վին միմ գործարկին
ներս լաշան են ժանկարարով և զի-
ւորիկով վարձարան:

Հայերէն գաղափարութիւնները տեղի
կ'ունենան մէկ որ վարձարանի հայ ա-
շակերտութեան, իսկ Չորհրդարկի օրերը
առաւանակած Ժ թէ ՍԷ, քաղաքի մէկ կր
նուրին իրենց ժամերը, օտար վարձ-
արաններ յանախող հայ աշակերտութեան
ստիւնը օրերն ու մտքին զրոյմիւր համար
Ս. Միւրապի ուղիներին լիւնը և մեր
նախակրթան հաստատու:

ՓԱՐԻՉ

Ս. ՅՈՒՂԱՆԿՈՒՄԱՐԻՉ

Հինգշաբթի օր, Յունիս 30, տուն է
Բարդանայան միւրայ Սահակայ և Միմ-
րապա: Այս առթիվ ժամը 10ին պատա —
լալ կը ծառայուի:

ԿԱՐՄԻՐ ՈՍԶ

ՓԱՒԿԻՄՈՒՆ ԵՆ ԱՐՁԱՆԱԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ
Հայ կարմիր կայի
Ողակոյտը-քիսմ կայանին
Մենք-Ոնորին տէ փերը

Միկուն Յուլիս 2: Ժամագրանայր ժա-
մը 14 Պարտիկ-Անուկ գրադարանին առին
32 Ուր. տը Թրէկի, 75009 Փարիկ:

ԲԱՆԱԿՈՒՄ Հ. Յ. Դ. ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻԻ

CAMP d'ETE de la FRA NOR SEROUND

DU 30 JUILLET AU 28 AOUT

A

Grayan le Gurd

33 Gironde — Tél.: (56) 41-43-20

Dans une magnifique pinède en bord de mer.

TARIF: pour un mois: 980 F.

Plus de 14 jours: 40 F. par jour

de 7 à 14 jours: 44 F. par jour

Moins de 7 jours: 50 F. par jour

Frais de voyage en sus

Départ collectif de Paris par autocar le Vendredi 28 Juillet

REGION PARISIENNE: Permanence pour inscription le Vendredi de
18 à 21 h. et le Samedi après-midi de 16 à 18 h. 17, Rue Bleue, Paris 9
métré Cadet. — Tél.: 824-63-89.

REGION LYONNAISE: Renseignements et inscriptions auprès des groupes
du Nor-Seround, informations auprès de M. E. Madirossian, Tél. 72-25-91

MARSEILLE: Maison de la Culture Arménienne, 12-14, Rue St. Bazile

Votre repas de mariage entre la Nation et la Bastille

PALMA

Spécialiste de: réception, banquet, cocktail, lunch
de 20 à 250 couverts

- 15 menus personnalisés de 69 à 150 F par personne
boisson et service compris
- Location et décoration
de salle gratuites
- Orchestre ou sonorisation sur demande
- Ambiance franco-arménienne
animée par Hasmig
- Parking facile
- Ouvert tous les jours

Tél.: 344-10-40 à toute heure
210 Fg-Saint-Antoine 75012 Paris

REVENIR CE BON
Nom: _____ Adresse: _____

ARMENIE 77

du 1er Octobre au 15 Octobre

du 13 Juillet au 25 Juillet

du 22 Octobre au 5 Novembre

du 5 Août au 19 Août

du 23 Décembre au 6 Janvier 78

du 5 Août au 19 Août
(pour les jeunes de 16 à 35 ans)

Renseignements et inscriptions:

mondotours

2, Rue de Sèze — 75009 PARIS

Tél.: 073-30-64, 073-32-64

sevan voyages

50 Cours de la Liberté — 69 LYON Tél. 60 13 66

Renseignements et inscriptions: MONDOTOURS
POUR TOUS VOS VOYAGES TOUTES DESTINATIONS, BILLETTERIES,
NOUS CONSULTER

tel 998 00 98 - 928 03 88

Խմբագրատուն այցելեց Ուիլիամ Սա
րյանին, որ վերջերս Պոլսից եր
մանահայած գրական մեկնազգային հա
մադրուսարի մը: Շրջան մը փարկ

ՀԱՅԳԵԱՐԹԻ
ՅՈՒՆԻՍ
30
JEU
30 JUN
1977

HARATCH
LE SEUL QUOTIDIEN ARMÉNIEN EN EUROPE OCCIDENTALE
Directrice : ANIK MISSAKIAN
83, RUE D'HAUTEVILLE, 75010 PARIS
— Tél. : 770-86-60 — Fondé en 1925
C. G. P. Paris 15069-82 571027317 A R. C. PARIS

LE NUMERO 1,30 F

5374 ՏՄԻՒ — ԹԻՒ 13-889

Օ Ր Ա Ռ Ե Ր Ք
ՀԻՄՆԱԴԻՐ Ե Ա Ւ Ա Ր Ե Մ Ո Ւ Ս Ա Ք Ե Ա Ն

Fondateur : SCHAVARCH MISSAKIAN

ԲԱԾԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Փրամա 8աք. 200 ֆ Կեցանախ 110 ֆ
Արասահմա 8աք. 230 ֆ Հաղա 1 ֆ 30

52e ANNÉE — N° 13.889

ՕՐՈՒՆ ԽՈՒՔԸ

ԱՐԱՐԱՏԵՆ

ՖԻՖԹ ԷՎԼՆԻԻ

— 0 —

Մրցանի մը եւս հաստատեցինք ապրո-
ն, մեր աշխարհն ու բազմաթիւ մրցա-
կներու շարքին՝ երեսուցական թէ խ-
րոխտ։ Բայց այս մէկը տխուր է։ Այ-
նպէս աշխարհ, որ բոլորիս կարգապա-
րին ալ կ'ըլլայ նոյնը — Իսկէ, թէ հաս-
տատ մը չըլլայինք կամ՝ այս մրցանիին
դէպ չունենինք։

Արարիւն Արեւիկան եւ Կարչուծա-
ն առեւտրական վրայ է հիմնուած։ Կը
թիւ Ռաբինիւնի պատրաստած թղթա-
կերէն՝ Պէկտաթի խորհրդատուներ
մտքը։ Ամերիկացի ծանօթ լրագրող
Անթ Թէյթըն, հիմնուելով այս թղթա-
կերէն վրայ կ'ըսէ, թէ 1976-ին Մ. Նա-
տօնից հաստատուելու համար կըզի
ստանի թղթի տոցային 2.574 խորհրդ-
ային քաղաքացիներ, երբ նախորդող
տարիներն այս թիւերը զգուի ին առ-
գիտական կարգով նուազ եղած են։
Եւստի մի գիտար պատճառը, կ'ըս-
տանք լրագրողը՝ Ներքո Քրիսթիան
Էլ, Հայերն չեն կոտորած և Պորթ Մու-
րիէն, քանի առաջ փանդողաւորութիւնը
էր։ Միութեանը նշանակումն ու փոխ-
արդարաբար փոքր է չափով սահմանափակ-
ւած։

1976-ի կէս արտօնութիւններուն (2.574
կիւ) 69 տո հարկերը, — եւ, առեւտ-
րական տարիքն է — Հայերուն վերա-
բերուած է։ Ամերիկէ բարձր, ուրիշ
եւս մրցանիի մը հաստատումը։
Սուրբ Միութեանը, որ ծանօթ է չէ
մը քաղաքական ազդեցիկ մասնաճիւղ-
ն թիւներուն եւ քաղաքական ճշմարտե-
րուն, մէկ եւս ուրիշներու՝ հրայի, ուր-
իշ, քիւնսիս կարգի շարքին գտնուելու
եւ ընդհանրապէս ու թիւերը նկատի
առելով կ'ըսուի « յառաջդիմութիւն »
պակի առիւթ, քանի իր համապատաս-
խան չէր թիւերի խորհրդատուներն արտ-
ադրութիւններուն։ Մարդկային տար-
րական երեսուցական։ Երբեկեղի եւ
կըզի երեսուցական։

Բայց հիմնական տարբերութիւնը կը
թիւ թիւերը, որ մէկ երեսուցական կայ-
նութիւնն որով թիւերանոցին խորհրդ հաս-
տատուած Կիւրապիւնի քիւնսիսներն
են, որ այսօր իրենց հայրենիքն ու ին-
քաղաքան, մէկը դարձեալ հաստատու-
ն թիւերն են, որ երբեք անսխալ երկիրը
հիւանդ տեսնել, առեւտրական քաղաք-
ային պարագային կը լինէ մայր հողը
այս տարի։ Իրայ միայնակ կայց հաս-
տատուած համար։

Գաղութները երբեք չենք Սենեկո-
նի Արեւիկան, որ 1021-ին հնազան-
դութեանը՝ ստանալի Հայապարտ-
արարութիւնով, արժանաւորելով, ճիշդ գիտ-
արար եւ քաղաքական։

Արարիւնի քաղաքականութիւնը անհիմ-
ն է, եւս չենք չենք, ծառայող աշխար-
ի Քաղաքի Պորթը, նախապարտական
պատկերով պատկերներ սահմանեց եւ
անոր արդիւնքը մտադրելով ընդհանր հնա-
նու իրենց տուն ու տեղին։

Իրենց միայնակացիք տարբերու-
ն թիւը կը չեն Սենեկոնի արտօնու-
թիւն չէինք երբեք։

Հնազանդ մը, որ ոչ միայն չէր ընդ-
նայի որ արեւելք, այլեւ տարբերուն ըն-
թեքնը, յառաջակ է Մեծ Երկունի կողմ,
այնպէս ինչ ու տարբերութիւն տարու-
ն թիւը է, որ պիտի փոխեց խորհրդա-
րար քաղաքականութիւնն ոչ — քաղաքական
արարութիւն։ Անկեղձ մենապարտական բը-
նութիւն չէինք մը որո Սահմանադրութիւն-

ՕՐՈՒՆ

ԴԵՊՔԵՐԸ

ՄԵՐԱՍԻՐՈՐ - ԱՐԵՒԵԼՔ

— 0 —

ՄԵՐԱՍԻՐՈՐԸ ԿԻՐԻՆ ԼԱՐՈՒՄ Է

Բանի մը օրէ, կայսրութիւնը Նախագահ
է Լիբանանի մէջ, զիտարարութիւնը Նախ-
ը, ուր բարեօրինակ ծառայ տանան են։
Ռաբինուիթիւններն ալ ստատուցան են
թէ քրիտական թէ իրապիւնս կը
մէն։ Ստեղծ գիտարը Նախագահը կը
նկատուի Նապաթին որո 40 հարկը բը-
նակութիւն 70Է 80 տո հարկը արդէն
իսկ փոխան է։ Այս քաղաքը Պաղեստին-
ցիներուն կեդրոնաւորելն դարձան է այն
օրէն, երբ Պէրուիի կիւնսիսը վերջ հը-
տան եւ Պաղեստինցի զէպի հարաւ Գա-
նուան։ Միջոցաբար առեւտրական է
իսկ իսրայէլական օրդինը ուսի միջու-
մտութիւն։

Պէրուիի մէջ ալ որոշ բարեօրինակ
կը տրեւ զանի միջակայքը պատճառ
են պաղեստինական տարածքին (Սաշա-
ուիւն) եւ Երեւանի միայնակ (Իրա-
քան) տարբերութիւն։ Այս կիւնսիսը
տեղի ունեցան են Պորթ Պաղեստին, օղա-
նութիւն ծանուցան վրայ եւ տարածու-
ն են միջին միջաւայր Շաթիկ եւ Սալ-
ալ զալիկալայանները։ Նապաթական ու-
ժերու կարճ զիջումը մը կը ընէ որ իս-
րայէլիները վերահաստատուած է թայց
եւ արդէն 15 միլիոն կայ։ Ստատիկ
տունները բնակչութիւնը մէկ զիջել հնա-
ցան են երբեք բնակչութիւն եւ վերադա-
նան յաղորդ օրը թայց եւ արդէն զոր-
մուտեղութիւնը գանդաղ է չընդունի մէջ։

× Արտօնը նախարար Շուտա Պու-
րու (Նաեւ Պաղեստինական) Արեւան-

զրիս զայցան է Սաաթիին հետ տեսնու-
ն ծառայ, Սաաթիին Արարիւն եւ Գուէլի
ալ պիտի երթայ։ Արեւի քաղաքներն-
ներ ունեցան է Դաւանալու։

× Լիբանանի Արդ. պլանը նախագահը
Ռեմոն Կոտէ յայտարարութիւն մը բը-
ն է Մանիւն, նոյն թիւերին մէջ լոյս տեսան
(Յունիս 26-27) Սուրբոյ նախագահին
յայտարարութեանց առթիւ, ուր Սաա-
հարի թէ Միացեալ Նահանգները պա-
տասխանաւ են Լիբանանի կոտորա-
մին։ Կոտէ կ'ըսէ թէ այլը — Վու-
րիոյ նախագահը ճիշդ մարդ է անուշա-
ր որ կրնայ աշխարհ ծանրակշիւ տարա-
տատութիւն մը ընել Միացեալ Նահանգ-
ներու զէմ թայց չար թէ Լիբանանի
մասնահատան ձգտող անհիւսկան ծրա-
րէն։ Զէմ գիտարը զործարարներին մէջ
կ'ըսուի։ Կոտէ կ'ըսէ թէ նաեւ։ Փնջը
ուրիշապի նախագահը չարս են։ Թէ կը
փորձի կարգադրել միայն Սուրբան կե-
նով Լիբանանը կամ մաս մը, եւ անհիւսկ
[1920-ին Ֆրանսայի միացուցան հոգեւր եւ
որդեք Լիբանանի մասը կը կարգէին 1861-
տառաք։

×

Արեւոյ չընդունի մէջ միջոցաբար լար-
ուած է արդէն Ռաբինիւնի յայտարար-
ութեան առթիւ։ Արտօնը նախարարու-
թիւնը արդարեւ չոր կըզուլի որ բարե-
թիւն միջոցաւ ընդուն որ Իսրայէլի վարչա-
պետին խօսքերը Այսրայէլականի հոգե-
ւորն վրայ Իսրայէլի քաղաքական իրա-
ւունքներուն մասին նախադրականներն են,
որդեք կրնան ծախսողները քանակաւ
թիւները։ Իսրայէլ ալ ամենակային հա-
նապոյն յայտարարութիւնով մը ընդունի
թէ Պէկիւն եւ Մուէ Տայան (Արտօնի
նախարար) պատրաստ են փոխել կրնա-
ն ուր տանք որեւէ նախադրական։

× Երեսուցական քաղաքական յայտա-
րարան է Մանիւն թղթակցելն թէ Իսրա-
իլ յիշեցի կ'ըսէ երեսուցական մէջ իս-
րայ ծանալկութիւնս մը պայմանները
ստեղծել։

որ երբ զարգացող իսրայէլներ միա-
ւորին վրայ՝ Հայապատկանան տեսնու-
ն տու։

Բայց ունիք նոյնպէս քաղաքական
ձգտումներ, որոնց կարգին՝ Հոյակին
պ ա ա ճ ի ն եր։ Հնաւորաբար մայր
նոյն մեր թիւին անով կը ծանրանայ
նաեւ մեր կշիւը միջակայսին Բաւաղա-
րիւն վրայ։ Մեր կարեւորութիւնները կը
դառնան տառաւ հասանելի։

Ստանիւն այս զուր իրադրութիւնները,
կը նշանակէ կարգադրական զալիք՝ ան-
նպատակ։ Դաւանք անհաստատ։

Ան թէ ինչու՞ զէմ կ'ըսան երբ եւ պիտի
Ելլանք միջոց արտօնութիւնը, որ
Թոյ մէկն մարդ մէկը հետ համաձայն
եւստան են չեն մասնակցող անոր որ օ-
միայնակ չեն այս զարգացող անոր որ օ-
միայնակ չեն այս արտօնութիւնները, որ
չըլլանք տակալ պատկանութիւն զուրկ կը-
կենք մը տակ, թէկուց ան ըլլայ Հայ-
թիւն երկիրը։ Բայց մասնակցական իս-
մանով բոլորութեան իսկ տակացիք
կառուելով մեր հողին։

Յետորդ սերունդներն են, որ, այսօր,
սահմանաւ քաղաք պայմաններն տակ
պիտի լինէ տուն ու տեղ եւ հաստատու-
ն տար արդիւն։

Երբ Արարիւն կարելի է տեսնել
Ֆիլիք Էմիլիանը կրնանք ուրիշներու
ձգել։

ժ. Մ.

ԵՐԵՒԱՆ ↔ ՓՈՐՏԻԶ
ՀԵՌՈՇԻԳ
ԵՐԵՒԱՆ (Հնաւորապէս)
ՀԻՆ ԱՄՍԱԹԻՐԹԻ ՄԸ ՄԷԿ ԹԻՒԸ
ՆՈՒՐՈՒՄ ԶԱՅԱՏԱՆԻՐ

1936-ին Մոսկուայի մէջ կը հաստատու-
ուի Քեմալը։ Միութեանը կը կատարու-
նանով ամառակները մը, տեղիներն, զոր
Հայաստան վերադարձան ընտանիք մը
հնար բերան եւ յոսանան է Արեւիկայի
Թիւրքիան։ Ամառակները որ լոյս տե-
սան է Մարտի Գորիկի նախաձեռնու-
ն թիւը, արձազանդ նախադրական է իսր-
այէլական երկիրներու քաղաքական
կեանքին։ 1936-ին թիւերին մէջ նուրբ
— ուսան է Հայաստանի խորհրդային Է-
րեստիւնս հաստատան 15ամեակին
առթիւ։ Այլ թիւի կարգին վրայ նշու-
ն է Վախագիւ Ստանիւն իրաւ խորհրդ-
Այս առթիւ հնաւորապէս իսրայէլական
տուն է հայ գործը, 1935-ին, « Պորթ »
Միութեանը կը կառուցուի ամառակները
իսկ յանձնարարող պատրաստուի այլ թիւ-
ր։ Եւստի — Թիւրքիայ Արաւ Շուրիւն-
րիկի հետ, որ յառաջակալ կ'ըսան իր Մու-
րիւնսին, չըլլանք Հայաստանի քաղա-
քականութիւնը։ Ամառակներին մէջ հաստատու-
ն ուսան է Բաւաղալի Միւնիստրալային
հոգեւր, որոնք տակ գրուած է Բաւա-
լիս Միւնիստրալային եւ Սեւան-Հայա-
րիկի կայանները այսմ կ'արտօնուի 450
միլիոն փութով մամ կեկտորան։ Իսկ
երեսուցական Հայաստանի կեկտորանային
— նորը, որոնք կարգին նաեւ հիւանդ-
կայանաւ, 10 միլիոն փութով մամ կեկ-
տորան կ'արտօնուի։ Բացառել թիւին
մէջ լայն տեղեկութիւններն իսկ այլ տա-
րբերուն Հայաստանի արքայաթոնութեան
բոլոր ճնշողութիւն մասին հանգել, զի —
միական, հիւանդանոցներ, ստանդի են։

Բանի մը տղայ

ՀԱՆԳԱՅԵԱՆԱՆԵՐՈՒ (Փիթաքորիկի)
քաղաքապետ՝ Ստանիս յայտարարելով թէ
համաձայն չէ որ Ելլան 10Է միլիոն
նոյնական փութով մը Ելլան։ Անպարտու-
պէտք չէլայ ըսուի եւ պէտք չէ գուտար —
ուի չիփութեանս եւ խաւանք մէջ։

ՈՐՈՒՆ ԵՐԵՒԱՆ ՄԱՆԿԱՅԻՆ ՆԱԽԱ-
քարութիւնը ընդիլ Իրան Կրաքանովի մէկ
ցուցանակները, որ պիտի բացուի Մու-
րուա Երեսուցական Երեսուցական
միջակայսին եւ Կարգադրական որ անոր
նախագահը տեղ մէկն է, միջոցաբար
ցուցադրելով անոր անհնայ թիւն հոյ-
նապարտ յերկարացել հնալ պատուան
թէ (3×6) որ կը կուլուի զի գաւու խոր-
հուրդները եւ զոր իր գիտարը զորքը իր
հոգեւր։ Այս պատուան կը ներկայացու-
ն խաւանական Ռուսիան (Կրաք արդէն
Ելլան փութով), արքայապետին քրիստով մը
տեղն են բազմաթիւ անձնատարութիւն
են, որոնցմէ ոմանք անհնայ են իսր-
այէլական պատկանական պատմութիւն
Իսկուրա Է, որ կը զգի արքայապետ ցա-
րակցը, Սուրբարտուն, Անիւն, Տրոյիկ,
Սուրբարտուն, Սուրբարտուն, Անիւն
Սուրբարտուն, Կրաքալ, Մարքին, Մարքին
Մարքին, Պիլիկաններն եւ անանան արքիւ-
րիկով մը։ Այս քորք նախադրական իր-
կատուած է, մայր որ տեսնողներուն հա-
մաձայն վերադարձուանք շատ միջակ
թիւն է ունի։

